

Utlåtande Rotel VI (Dnr KS 2022/21)

Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026

Hemställan från idrottsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026, i enlighet med bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.

Föredragande borgarrådet Karin Ernlund anför följande.

Ärendet

Idrottsnämnden har utarbetat ett förslag till strategi för idrottsanläggningar för perioden 2022-2026. Strategin är tänkt som en utgångspunkt för planering och prioritering när nya idrottsanläggningar byggs i Stockholms stad. Strategins övergripande målsättning är att Stockholms stad ska kunna erbjuda idrottsanläggningar som passar alla oavsett ambitionsnivå eller önskad organisationsform. Stadens anläggningar ska syfta till att möjliggöra för fler stockholmare att börja idrotta eller motionera. Strategin syftar därför också till att öka jämställdheten och minska ojämlikheten bland de som är fysiskt aktiva.

Beredning

Ärendet har initierats av idrottsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norrmalms stadsdelsnämnd, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd,

Skärholmens stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd, Handbollförbundet Öst, RF-SISU Stockholm, Stockholms Basketbollförbund, Stockholms Fotbollförbund, Gotlands och Stockholms friidrottsförbund, Stockholms Innebandyförbund, Stockholms Ishockeyförbund, Stockholms Konståkningsförbund och Stockholms Simförbund.

Handbollförbundet Öst, Stockholms Basketbollförbund, Stockholms Fotbollförbund, Gotlands och Stockholms friidrottsförbund, Stockholms Innebandyförbund, Stockholms Ishockeyförbund, Stockholms Konståkningsförbund och Stockholms Simförbund har tillsammans med Gymnastikförbundet Öst inkommit med ett gemensamt remissvar. Utbildningsnämnden har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anser att strategin har en god koppling till Vision 2040 och fungerar väl som en utgångspunkt och riktning för planering och prioritering när nya idrottsanläggningar byggs i Stockholms stad.

Exploateringsnämnden anser att strategin är en bra grund för fortsatt planering och samverkan.

Fastighetsnämnden delar strategins synpunkter kring kompensationsinvesteringar, att de idrottsytor som tas i anspråk vid exploatering för andra ändamål ska ersättas med likvärdiga ytor.

Stadsbyggnadsnämnden delar intresset för innovativa lösningar och en effektiv markanvändning i tät stad, exempelvis med idrottsytor i bottenvåningar eller på tak.

Bromma stadsdelsnämnd anser att strategin ger en god inblick i framtida behov av idrottsanläggningar inom staden och respektive stadsdelsnämndsområde, men även hur stadens förvaltningar och bolag ska samverka inom området för att tillgodose framtidens behov gentemot invånare.

Enskede-Årsta Vantörs stadsdelsnämnd är positiv till strategin för idrottsanläggningar men anser att ansvarsfördelningen kan tydliggöras.

Farsta stadsdelsnämnd understödjer särskilt att möjlighet till spontanidrott är viktigt och ser ett behov av mer spontant idrottande.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd anser att samarbetet mellan idrottsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna kan utvecklas.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd ser positivt på en utökad samverkan inom staden med syfte att utveckla möjligheterna att locka fler invånare att motionera och idrotta.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anser att det är värdefullt att få en förståelse för de förutsättningar och utmaningar som staden har i planeringen av idrottsanläggningar.

Norrmalms stadsdelsnämnd konstaterar att det utifrån nyckeltalen är stora behov som presenteras samtidigt som staden har ändliga markresurser.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd instämmer i att placering av idrottsanläggningar är viktigt ur trygghetshänseende genom att aktivera platser och skapa ett större flöde av människor som vistas i området.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd lyfter att det största behoven av simhallar finns i Söderort och att det är glädjande att staden nu planerar för en ny simhall bland annat i Skarpnäck.

Skärholmens stadsdelsnämnd ser positivt på att staden, i enlighet med strategin, ska satsa på flickors idrottande och motionerande och stimulera fler flickor till fysisk aktivitet, men samtidigt väga in socioekonomisk bakgrund i variablerna så att även pojkar inkluderas.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd är mycket positiv till förslaget om fler konstfrusna isbanor för allmänhetens åkning, och förslaget om fler föreningslokaler i idrottsanläggningarna.

Södermalms stadsdelsnämnd ser positivt på att tillföra nya planer men ser en utmaning i att hitta lämpliga ytor för nya anläggningar då det råder brist på tillgänglig parkmark.

Östermalms stadsdelsnämnd anser att samverkan behöver utvecklas och förfinas för att staden ska nå målet om att stimulera fler stockholmare att bli fysiskt aktiva.

RF SISU Stockholm välkomnar strategin och ser mycket positivt på att staden i strategin uttrycker det stora anläggningsbehovet och anger att det finns en stor brist.

Handbollförbundet Öst, Stockholms Basketbollförbund, Stockholms Fotbollförbund, Gotlands och Stockholms friidrottsförbund, Stockholms Innebandyförbund, Stockholms Ishockeyförbund, Stockholms Konståkningsförbund, Stockholms Simförbund och Gymnastikförbundet Öst ser fram emot att tillsammans samverka med staden vid planering och byggnation av idrottsanläggningar.

Mina synpunkter

Stockholm lider av en brist på idrottsanläggningar. Den viktigaste och högst prioriterade idrottspolitiska frågan är och har under hela mandatperioden varit att bygga fler anläggningar. Under mina snart fyra år som idrottsborgarråd har jag regelbundet träffat idrottsförbund och föreningar för att samtala och lyssna in behov som varit vägledande när vi prioriterat budgetmedel till idrotten. Jag är stolt över att vi tillsammans med idrottsrörelsen nu tar nästa steg i samar-

tet genom stadens första strategi för idrottsanläggningar. Strategin kommer att vara vägledande för hur vi planerar och prioriterar när vi bygger nya idrottsanläggningar i Stockholm.

Föreningslivet är motorn i Stockholmsidrotten. Genom människors engagemang i föreningslivet främjas också de demokratiska värdena i samhället. Det är i föreningslivet barn och unga lär sig ta ansvar och samarbeta, hantera framgångar och motgångar och får vänner för livet. Stadens föreningar förtjänar de bästa möjliga förutsättningarna för att ge barn och unga möjligheten att växa.

Den viktigaste åtgärden för att uppnå det är att öka antalet idrottsanläggningar och andra idrotts- och fritidsytor. Idrott behöver finnas med i planeringen från början i nya eller växande stadsdelar. Vi behöver också vara innovativa och kreativa för att skapa fler idrottsytor i den växande staden. Det gör vi genom att se över och peka ut alternativa och kreativa nya idrottsytor såsom tak, berggrum och vatten men även genom pop-up idrott och att nyttja platser som väntar på byggnation.

Alla stockholmare ska ha möjlighet att utöva idrott utifrån sina egna önskemål och förutsättningar och därför är jämställdhet och jämlikhet två prioriterade områden i strategin. Vi behöver satsa på flickors idrottande och motionerande och stimulera fler flickor till fysisk aktivitet. Barn och unga som kommer från en låg socioekonomisk bakgrund utövar idrott i lägre utsträckning än i övriga staden och det är därför välkommet att även denna grupp prioriteras i strategin.

Vidare behöver vi värna det spontana idrottandet. Staden behöver ta tillvara på stadens parker och skogsvägar där mycket av spontanidrotten utövas. Målet om att ha minst en konstfrusen isbana per stadsdelsområde till 2030 har mottagits väl av flera stadsdelsnämnder och är en del i arbetet med att förbättra stockholmarnas möjlighet att utöva idrott.

De kommande fyra åren satsar den grönbå majoriteten 4 miljarder kronor på ny- och reinvesteringar i idrott. Det är en historiskt hög summa, men för att vi ska klara av att bygga ikapp behöver vi vara fler som hjälps åt. Vi måste kroka arm med och släppa in fler aktörer som vill vara med och investera i Stockholmsidrotten. De höga investeringsvolymerna medför att hela kommunkoncernen behöver samverka och öka fokus på styrning, effektivitet, kostnadsmedvetenhet samt prioriteringar mellan och inom investeringsprojekt.

Stockholm ska fortsätta utvecklingen mot en levande, inkluderande, öppen och modern idrotts- och evenemangsstad. En huvudstad som är ledande och attraktiv med en stark supporterkultur och framgångsrika lag och idrottare som är goda förebilder för barn och unga. För att Stockholm ska vara idrottsstad

med rik tillgång till internationella evenemang i världsklass behövs bättre förutsättningar för att utöva idrott.

Slutligen ska stadens idrottsanläggningar kännetecknas av hållbara energilösningar, smart miljöteknik och anpassningar till klimatförändringar.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis bifaller förslag till beslut
2. Att därutöver anföras

Vänsterpartiet välkomnar att idrottsnämnden tagit fram ett förslag till strategi för idrottsanläggningar 2022-2026 och noterar att strategin bekräftar det väl kända underskottet på idrottsanläggningar i staden. Det är därför utmärkt att behoven av olika typer av anläggningar i stadens 13 stadsdelsområden har konkretiserats, så att nya investeringar kan styras mot en jämlikare och jämställdare fördelning i staden. Strategin bör därför kunna bli ett stöd i arbetet med socialt värdeskapande stadsutveckling för att nå en socialt hållbar stad.

Inte oväntat framgår att ökade medel behöver avsättas och lämpliga platser hittas för att bygga de nya anläggningar som det finns behov av. Detta är i linje med vår politik, där vi förutom utökade ekonomiska satsningar föreslagit en rad olika åtgärder för att öka investeringarna och göra dessa mer jämlikt fördelade i staden. Vi har exempelvis motionerat om örönmärkning av en andel i budgeten i exploateringsprojekt för investeringar i idrottsytor på strategiska platser i staden, framtagande av en rörelsefaktor för att säkerställa god tillgång på idrotts- och lektytor i alla delar av staden samt utlysning av en arkitektävling för att identifiera innovativa platser för att skapa ytor för idrott, lek, och fysisk aktivitet i tätbebyggda områden.

När det gäller specialanläggningar instämmer vi i behovet att studera frågan vidare regionalt, då vi ser ett stort behov av regional samplanering och har föreslagit att staden ska utreda möjligheten att skapa ett kommungemensamt idrottsfastighetsbolag i länet. Vidare är det bra att strategin slår fast att satsningar på special- och evenemangsanläggningar inte ska genomföras på bekostnad av anläggningar för barn- och ungdomsidrotten. Däremot tror vi att det kan behövas ytterligare vägledning om hur olika

anläggningstyper ska prioriteras vid målkonflikter om exempelvis placering än hänvisning till de övergripande strategierna och det idrottspolitiska programmet. Vi delar också kontorets efterlysning av resonemang om var investerade medel gör störst effekt i relation till de uppsatta målen.

En grundläggande synpunkt från oss är att för långsiktiga lokalbehov är det mest ekonomiskt fördelaktigt att äga lokalerna, vilket innebär att samhällsfastigheter såsom exempelvis idrottsanläggningar för breda idrotter i huvudsak ska byggas och ägas av staden. Under mandatperioden har lokalfrågorna tyvärr i stort hanterats på motsatt sätt, trots att majoriteten inte har kunnat visa att deras komplexa och icke transparenta samverkansprojekt med näringslivet kommer att bli lönsamma för staden sett ur ett livscykelperspektiv.

I strategin resoneras kring vilka idrotter som staden ska försörja med anläggningar utifrån bland annat olika idrotters skiftande kommersiella potential och risken för att trösklarna att utöva vissa idrotter höjs för resurssvaga grupper när lokaler tillhandahålls av privata aktörer. Ett sätt att främja mindre idrotters möjligheter att hyra lokaler till överkomliga hyror är att främja att källarvåningar i de allmännyttiga bostadsbolagens fastigheter upplåts för exempelvis dans och kampsport, vilket vi har föreslagit i ägardirektiven för bostadsbolagen.

Det finns historiska förklaringar till hur lokalfrågan har hanterats för olika idrotter, men om staden ska vara trovärdig i ambitionen att upprätthålla jämlika förutsättningar för idrott krävs att staden agerar kompensatoriskt även i frågan om att uppföra anläggningar. Självklart kommer ändå delar av lokalbehovet behöva tillgodoses i andra lokaler än de som staden har, och då behöver stadens stöd vid behov tillgodoses genom föreningsstöd.

Strategin betonar att tänkbara ersättningsytor i samband med exploatering inte enbart behöver analyseras utifrån möjligheten att ersätta funktionerna utan också utifrån konsekvenserna av en ny lokalisering exempelvis för en lokal förenings verksamhet. Dock vill vi framhålla att strategin tydligare ska klargöra att det ska säkerställas att full kompensation utgår till fastighetsnämnden vid behov av ersättningsinvesteringar. Under tidigare mandatperiod var principen att när idrottsyta togs i anspråk vid byggande av bostäder eller skolor skulle den ersättas. Tyvärr har avsteg gjorts från den principen under nuvarande mandatperiod vilket leder till idrottsytor löpande byggs bort utan att ersättningsytor presenteras.

Vidare pekar strategin tydligt på vikten samverkan mellan stadens nämnder för att tillsammans kunna hantera både ett bedömt befintligt underskott av idrottshallar och en förväntad befolkningsökning. Vänsterpartiet anser att idrottsnämnden och fastighetsnämnden tillsammans med utbildningsnämnden och SISAB i större utsträckning bör samplanera idrottshallar för att tillgodose både skolans och föreningslivets verksamhet - istället för att som den grönbåa majoriteten avyttra värdefulla skolfastigheter.

Idag har vi ett läge där för få investeringar och satsningar inom idrotten har lett till brist på idrottshallar och idrottsytor. Under det grönbå styret har investeringsvolymerna minskat, jämfört med föregående mandatperiod när den rödgröna majorite-

ten gjorde en historisk uppräckning. Investeringarna fördubblades och vi började bygga ikapp lokalbristen. Riktade satsningar och ökat stöd till föreningar bidrog till att skapa möjligheter för alla att ta del av idrott och föreningsliv. Mellan 2014 och 2018 färdigställdes fyra fullstora idrottshallar, 19 nya konstgräsplaner samt att renoveringar genomfördes av ett antal sim- och idrottshallar.

Den nuvarande utvecklingen kan inte tillåtas fortsätta, men med ett nytt progressivt styre i stadshuset och en ny och förbättrad strategi för idrottsanläggningar kommer vi att kunna få ett mer jämställt och jämlikt idrottande i Stockholm.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Kadir Kasirga (alla S) enligt följande.

Vi välkomnar strategin för idrottsanläggningar för de kommande åren. Strategin ger en övergripande bild av underskottet på idrottsanläggningar som råder i staden. Eftersom Stockholm växer, växer även bristen på idrottsanläggningar. Politiken måste höja investeringsnivåerna för att se till att idrottsrörelsen har de ytor som behövs för verksamheten.

Tyvärr är Stockholm ofta sämst i klassen när det kommer till andel idrottsanläggningar per invånare. Här tvingas 24 400 invånare att dela på en idrottshall medan samma siffra för Uppsala kommun är 4 300 invånare. Trots att det i Stockholm bor 800 000 fler människor har Uppsala 14 stycken fler idrottshallar.

Under föregående mandatperiod, när den rödgrönrosa majoriteten hade ansvaret för idrotten, gjordes en historisk uppräckning. Vi dubblade investeringarna och började bygga i kapp lokalbristen. Vi gjorde riktade satsningar och ökade stödet till föreningar för att skapa möjligheter för alla att ta del av idrott och föreningsliv. Mellan år 2014 och 2018 färdigställdes fyra fullstora idrottshallar och 19 nya konstgräsplaner. Det genomfördes även ett antal större renoveringar av stadens sim- och idrottshallar.

Ett uttalat mål från de blågröna partierna är att fler privata aktörer ska få bygga lokaler som sedan staden ska hyra in sig i. Denna del av strategin är vi skarpt kritiska till. Både Riksrevisionen och Kommuninvest har konstaterat att denna typ av privata lösningar inte är några genvägar till billigare idrottsanläggningar – tvärt om. Byggnation och ägande i egen regi är nästan alltid en klokare användning av skattebetalarnas pengar. Får majoriteten fortsätta med sina privatiseringsprojekt kommer anläggningsbristen alltså att bli allt svårare att lösa. Angående samverkan med externa aktörer skriver också förvaltningen:

”Det är dock viktigt att analysera de långsiktiga driftkostnaderna för denna typ av lösningar samt utveckla arbetet med behovs- och konsekvensanalyser.”

Tyvärr har de ekonomiska analyserna varit mycket bristfälliga för de projekt som hittills privatiserats av majoriteten. Anledningen är att utförsäljningen av Stockholm är ett av de blågröna partiernas viktigaste ideologiska projekt och fakta får inte begränsa denna ambition.

Under den föregående majoriteten så gällde principen att när en idrottsyta togs i anspråk vid byggande av bostäder eller skolor så skulle den ersättas. Tyvärr har avsteg gjorts från den principen vilket leder till att idrottsytor byggs bort utan att ersättningsytor ordnas. Detta är även ett problem som lyfts fram i strategin.

Kort sagt måste ambitionerna växlas upp samtidigt som de skadliga privatiseringsprojekten stoppas. Bara på det viset kan vi garantera att situationen för idrotten förbättras i staden. Stockholm kan betydligt bättre.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026, i enlighet med bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.

Stockholm den 1 juni 2022

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Karin Ernlund

Hans Altsjö

Reservation anfördes av Rashid Mohammed (V) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Karin Wanngård, Jan Valeskog, Emilia Bjuggeren och Kadir Kasirga (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Tillgång till ändamålsenliga anläggningar för fysisk aktivitet, motion, träning och tävling är en grundläggande förutsättning för möjligheten att uppnå det mål som slagits fast i stadens idrottspolitiska program. Stockholms stads strategi för idrottsanläggningar föreslås bli gällande 2022-2026 och vara underordnad samt ett komplement till det idrottspolitiska programmet.

Förslaget till strategi är uppdelad i fyra huvuddelar där inledningen beskriver det kontextuella ramverket som en strategi för idrottsanläggningar placeras i. Ramverket utgörs även beskrivning av idrottsanläggningens betydelse som redskap för folkhälsa och meningsfull fritid samt en beskrivning av de stadsövergripande styrdokument strategin behöver förhålla sig till.

Därefter identifieras de övergripande strategier som ska fungera som utgångspunkt för arbetet med nya och utvecklade idrottsanläggningar. Dessa övergripande strategier är *jämställdhet*, *jämlikhet*, *bredd i utbud* samt *klimat och miljö*. Dessa övergripande strategier utgår i stor utsträckning från innehållet i det idrottspolitiska programmet samt övriga relevanta styrdokument.

I strategins behovsanalys beskrivs hur behoven för olika typer av idrottsanläggningar tas fram. Detta sker dels genom kvantitativa nyckeltal för ett par av de mest förekommande anläggningstyperna, där behovet av anläggningar står i proportion till befolkningsstorleken och dess prognosticerade utveckling, där utgångspunkten överlag är antalet anläggningar i förhållande till antalet barn och unga i åldern 7-20 år. Nyckeltalen och hur dessa kan beräknas har arbetats fram i dialog mellan idrottsförvaltningen och de i sammanhanget berörda specialidrottsdistriktsförbunden samt RF-SISU Stockholm. De behov av tillkommande idrottsanläggningar som beskrivs till år 2030 respektive 2040 finns till delar redan med i den långsiktiga planeringen, men i kommande arbete behöver ytterligare anläggningsprojekt identifieras för att behoven ska kunna omhändertas. Därutöver innefattar strategins behovsavsnitt en beskrivning av hur behoven för de anläggningstyper som inte omfattas av specifika nyckeltal tas fram, däribland anläggningar för ridsport, kampsporterna samt anläggningar för spontanidrott. Därtill beskrivs hur behoven för specialanläggningar och evenemangsanläggningar hanteras.

I strategins avslutande del beskrivs fem övergripande inriktningsområden som staden behöver arbeta utifrån för att kunna omhänderta de behov som identifieras. Ett av dessa inriktningsområden är *utveckling av anläggningar*, ett perspektiv som innefattar såväl befintliga anläggningar samt planerade och hur

dessa kan utvecklas för att möjliggöra för att inrymma en mångfald av aktiviteter. För inriktningsområdet *säkerställa behovet av idrottsytor som en del av stadsutvecklingen* betonas idrottsanläggningens betydelse och potential som värdeskapande resurs i stadsplaneringen. I inriktningsområdet *samverkan* beskrivs att planeringen av idrottsanläggningar behöver ske stadsövergripande men att denna också behöver ske i samverkan med externa aktörer så som den organiserade idrottsrörelsen och det privata näringslivet. I inriktningsområdet *stockholmarnas efterfrågan* beskrivs hur staden vid planeringen av anläggningar behöver förhålla sig till det önskemål som framförs av medborgarna och de önskemål om anläggningstyper som framkommer genom projektet Ung livsstil. Under rubriken *innovation* beskrivs hur nya former av idrottsanläggningar kan behöva tillkomma i en stad där konkurrensen om marken stadigt ökar.

Strategin föreslås omfatta alla stadens nämnder och bolagsstyrelser, då frågan om idrottsanläggningar samt ytor för motion och rörelse och dess förutsättningar att bidra till förbättrad folkhälsa berör samtliga stadens organ.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 december 2021 följande.

1. Idrottsnämnden godkänner förslaget till strategi för idrottsanläggningar 2022-2026.
2. Idrottsnämnden remitterar ärendet till berörda nämnder och andra intressenter i staden samt till berörda specialidrottsförbund och RF-SISU Stockholm.
3. Idrottsnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 23 november 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Inriktningen är att strategin för idrottsanläggningar ska komplettera stadens idrottspolitiska program och det övergripande målet i detta om att stimulera fler stockholmare till fysisk aktivitet. En förutsättning för att kunna uppnå målet är att det finns ett utbud av anläggningar som gör att varje enskild stockholmare kan finna möjlighet till den form av motion och aktivitet som hen önskar utöva utifrån sina förutsättningar och preferenser.

Strategin är övergripande och innefattar därmed inte direkta verktyg för hur respektive behov ska tas omhand även om de identifierade inriktningsområdena ger en

vägledning till hur staden bör arbeta. Fördjupade utredningar eller handlingsplaner för omhändertagande av enskilda idrotters behov kan i vissa fall behöva tas fram som komplement till den långsiktiga strategin, där den specifika idrottens behov och möjligheter att hantera dessa kan beskrivas närmre. Innehållet i strategin avseende behovsberäkningar för aktuella anläggningstyper konkretiseras i kommande arbete med underlag för budget samt den stadsövergripande lokalförsörjningsplanen.

Beredning

Ärendet har initierats av idrottsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norrmalms stadsdelsnämnd, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd, Handbollförbundet Öst, RFSISU Stockholm, Stockholms Basketbollförbund, Stockholms Fotbollförbund, Stockholms friidrottsförbund, Stockholms Innebandyförbund, Stockholms Ishockeyförbund, Stockholms Konståkningsförbund och Stockholms Simförbund.

Handbollförbundet Öst, Stockholms Basketbollförbund, Stockholms Fotbollförbund, Gotlands och Stockholms friidrottsförbund, Stockholms Innebandyförbund, Stockholms Ishockeyförbund, Stockholms Konståkningsförbund och Stockholms Simförbund har tillsammans med Gymnastikförbundet Öst inkommit med ett gemensamt remissvar. Utbildningsnämnden har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 april 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt Vision 2040 – Ett Stockholm för alla ska Stockholm växa med idrott. Det rika utbudet av aktiviteter av alla slag är tillgängligt för alla och bidrar till en god hälsa och meningsfull fritid för hela befolkningen. Starka målpunkter som simhallar och idrottsplatser finns i alla delar av staden och drivs i samverkan med fristående aktörer. Behovet av ytor och lokaler för idrott finns alltid med i planeringen av nya eller växande

stadsdelar. Alla stockholmare har goda möjligheter till motion, idrott och friluftsliv oavsett bakgrund och funktionsförmåga.

Vidare framgår att idrott skapar förutsättningar för fler att leva ett friskare och längre liv. De rika möjligheterna till breddidrott ger en god grund för att utveckla barns och ungdomars fysiska och psykiska hälsa samt sociala förmåga.

I budget för 2020 fick idrottsnämnden i uppdrag att se över prioriteringarna i denna plan samt se över befintliga nyckeltal för idrottsanläggningar i samverkan med idrottsförbunden. Detta uppdrag har sedan förlängts in i 2021. Den föreslagna strategin för idrottsanläggningar föreslås ersätta den långsiktiga investeringsplanen som styrdokument i stadens långsiktiga arbete med nya och utvecklade idrottsanläggningar. Stadsledningskontoret anser att den föreslagna strategin ligger i linje med det uppdrag som formulerats av kommunfullmäktige.

Stadsledningskontoret anser att strategin har en god koppling till Vision 2040 och fungerar väl som en utgångspunkt och riktning för planering och prioritering när nya idrottsanläggningar byggs i Stockholms stad. Stadsledningskontoret ser positivt på att strategin betonar vikten av samverkan såväl mellan stadens nämnder och bolagsstyrelser som med idrottsrörelsen, näringslivet samt andra offentliga aktörer i regionen för att på lång sikt tillgodose behovet av idrottsanläggningar. Stadsledningskontoret delar strategins ställningstagande att idrottsnämndens samverkan med andra nämnder har potential att utvecklas ytterligare.

Vidare tar strategin upp samverkan med extern aktör och redogör för att ett övergripande mål i arbetet att involvera fler privata aktörer är att öka möjligheten att tillgodose den volym anläggningar som behövs i den snabbt växande staden men också att hålla tillbaka stadens investerings- och reinvesteringsvolym. Kopplat till detta arbete redogör strategin för den lotsfunktion som sedan 2021 inrättats på idrottsnämnden för att kanalisera förfrågningar från privata aktörer som vill uppföra idrottsanläggningar eller bedriva verksamhet inom idrott. Stadsledningskontoret konstaterar att staden driver ett flertal projekt med externa aktörer och anser att det är av stor vikt att idrottsnämnden kontinuerligt utvärderar pågående arbete för att underlätta för ändamålsenliga och effektiva framtida projekt i linje med föreslagna strategi.

Stadsledningskontoret ser positivt på strategin och betonar att etablering och utveckling av idrottsytor kan verka trygghetsskapande genom att aktivera platser och bidra till ökade flöden av människor samt idrottsanläggningars goda förutsättningar att fungera som mötesplatser där människor med olika bakgrund möts.

Stadsledningskontoret konstaterar att Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022, som är ett överordnat styrdokument till föreslagna strategi för idrottsanläggningar, revideras och att kommunfullmäktige planerar besluta om programmet under 2022. Stadsledningskontoret anser att nämnder och bolagsstyrelser behöver beakta eventuella ändringar i det reviderade idrottspolitiska programmet vid implementeringen av strategin för idrottsanläggningar.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026 godkänns i enlighet med bilaga .

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 mars 2022 att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Clara Lindblom (V), *bilaga 1*.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 mars 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret anser att strategin är en bra grund för fortsatt planering och samverkan. Idrott är en samhällsfunktion som tidigt behöver ingå i planeringen vilket betonas bland annat i stadens översiktsplan och budget.

En tydlig målbild och analys är grundläggande utgångspunkter för att fånga upp behovet i exploateringskontorets arbete. Det är viktigt för att tidigt belysa målkonflikter när stadens samlade mål och behov ska beaktas. Genom områdesplanering, tematisk och geografisk strategisk planering, kan arbetet att avsätta tillräcklig mark i olika delar av staden inledas utifrån det prognosticerade behovet.

I en växande stad ökar behoven av nya anläggningar som dessutom har specifika behov vad gäller läge, utbredning och samlokalisering.

Exploateringskontoret ställer sig, i enlighet med stadens investeringsstrategi, bakom ambitionen att uppnå en effektivare användning av stadens gymnastiksalor och idrottshallar.

Under ”Stadens övergripande styrdokument” saknas helt hänvisning till stadens investeringsstrategi, som bland annat syftar till att hålla nere stadens samlade investeringsnivå och

långsiktiga driftskostnader.

De höga investeringsvolymerna medför att hela kommunkoncernen behöver samverka och öka fokus på styrning, effektivitet, kostnadsmedvetenhet samt prioriteringar mellan och inom investeringsprojekt. Syftet är att begränsa investeringsutgifterna för en fortsatt hållbar utveckling.

Enligt dokumentet har prioriteringar gjorts gällande anläggningar, åtgärder och tidsplanering. Strategin är i stora delar en uppräkningslista av hur behovet av idrottsanläggningar ser ut under kommande år, och i viss mån en argumentation om motiven för dessa, men exploateringskontoret saknar en tydlig vägledning för prioriteringar mellan investeringar i olika anläggningstyper och ett resonemang om var investerade medel ger störst effekt i relation till uppsatta mål.

Exploateringskontoret anser också att det bör framgå av strategin hur stor del av behovet till 2030 som redan är omhändertaget, i pågående detaljplanearbete och projekt.

I arbetet med att ta fram nya nyckeltal har staden i samverkan med de berörda specialidrottsdistriktsförbunden samt RF-SISU Stockholm diskuterat vad som kan bedömas vara rimliga nivåer över tid. De nya nyckeltalen bygger på ett viktningssystem, där den enskilda anläggningens bidrag till helheten har värderats enligt en poängskala.

Idrottsförvaltningens försök att identifiera omfattningen av behovet för ett antal av de vanligaste anläggningstyperna är ett ambitiöst tillvägagångssätt, fastän något invecklat, och det är svårt att bedöma de nyckeltal strategin utgår från och som det angivna behovet av idrottsanläggningar bygger på.

Staden är en fysiskt begränsad yta. Det är mycket som ska få plats. Många gruppers behov som ska tas om hand. Mängden mål och riktlinjer som behöver beaktas i den fysiska planeringen överlappar många gånger varandra samt ger upphov till målkonflikter. Utan hänsyn tagen till framtida investeringsbehov och andra behov som uppstår när staden växer riskerar strategin att bli något urvattnad när vägledning för nödvändiga prioriteringar saknas.

Samhällsbyggnadsprocessen handlar till stor del om att göra avvägningar mellan olika intressen. God ekonomisk hushållning är också en förutsättning för att staden i framtiden ska klara av att möta de krav som morgondagens stockholmare ställer på en effektiv användning av skattebetalarnas pengar för att klara behovet av bland annat vård, skola och omsorg.

För exploateringskontoret, som ansvarig för att utveckla och förvalta stadens samlade markinnehav, är det också viktigt att koppla behovet av nya idrottsanläggningar, när det gäller olika anläggningstyper, i förhållande till deras ytmässiga anspråk.

Betydelsen av vägledning för att prioritera stadens investeringar gäller i högsta grad även för stadens mark. Vad innebär exempelvis det angivna behovet av 21 nya konstgräsplaner till 2030 ytmässigt i förhållande till andra behov? Stadens mark representerar inte bara avsevärda ekonomiska värden som byggbar mark, tillgången till mark är också en förutsättning för en lång rad andra högt prioriterade mål.

Mot denna bakgrund delar exploateringskontoret intresset för innovativa lösningar och en effektiv markanvändning i tät stad, exempelvis med idrottsytor i bottenvåningar eller på tak.

Samverkan med byggaktörer, möjliga hyresgäster och fastighetsägare är viktig för att säkerställa genomförbarheten i projekten.

Exploateringskontoret ser fram emot fortsatt samverkan i arbetet med att identifiera platser för fler idrottsanläggningar i staden men också en något tydligare prioriteringsordning när det gäller behovet av olika anläggningstyper till 2030.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 29 mars 2022 att godkänna och överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Clara Lindblom m.fl. (V) , *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Linda Agetoft m.fl. (S), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Göran Ek (SD), bilaga 1.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 mars 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Fastighetskontoret ska förvalta och utveckla unika fastigheter till nytta och nöje för alla i Stockholm. Möjligheternas Stockholm – där vi skapar värden och attraktiva miljöer som lämnar positiva avtryck.

Fastighetskontoret är stadens lokal- och fastighetsstrateg och ska se kundens behov, nu och i framtiden. Fastighetskategori idrottsanläggningar är sedan 2011 ett påtagligt inslag i fastighetskontorets fastighetsbestånd. Idrottsanläggningarna upplåts till idrottsförvaltningen, som därmed är en strategiskt viktig kund och samarbetspartner för kontoret.

Fastighetskontoret ser positivt på att *Strategi för idrotts-anläggningar 2022-2026* är tänkt som en utgångspunkt för planering och prioritering vid byggande av nya idrottsanläggningar i Stockholms stad. Det är bra att strategin för idrottsanläggningar belyser att det är av särskild vikt att vid investeringar i idrottsanläggningar särskilt beakta och lyfta fram de grupper som är prioriterade i stadens idrottspolitiska program. På det sättet får kontoret god kännedom om dessa.

I strategins behovsanalys redogörs för hur behoven för olika typer av idrottsanläggningar tas fram. Fastighetskontoret samverkar redan med idrottsförvaltningen kring framtagande av gemensam behovsanalys i tidiga skeden, samplanering, analys och dokumentation. När genomförandebeslut fattas kring uppförande av nya idrottsanläggningar är det av synnerligen vikt att förstudien och utredningsarbetet är gediget genomfört och att anläggningen uppförs med ett starkt fokus på kundens behov, långt in i framtiden. Då föreligger goda förutsättningar för att uppnå ändamålsenlighet, hållbarhet och god ekonomi.

Fastighetskontoret har samsyn med *Strategin för idrotts-anläggningar 2022-2026* avseende standarder, att utformning för olika anläggningstyper är ett viktigt verktyg vid planeringen för att göra anläggningarna så ändamålsenliga som möjligt. Standarderna beskriver såväl tekniska som funktionsmässiga krav som behöver uppfyllas för respektive anläggningstyp. Syftet är att dessa standarder ska fungera som stöd vid projektering och byggnation. På det sättet ökar förutsägbarheten inom det enskilda projektet, vilket i sig underlättar och snabbar på processen samt möjliggör ett kostnadseffektivt genomförande.

Det är betydelsefullt att staden har möjlighet att stötta de föreningar som bedriver verksamhet i till exempel egna lokaler och byggnader genom idrottsnämndens föreningsstöd. Förfarandet underlättar för fastighetskontoret vid upplåtelse (arrende) av idrottsmark till föreningar och eller arrendatorer, då exploateringskontoret numera beräknar arrendenivån även för idrottsupplåtelser.

Vidare är det glädjande att *Strategin för idrottsanläggningar 2022-2026* betonar klimat och miljö, att stadens idrottsanläggningar ska kännetecknas av hållbara energi-

lösningar, smart miljöteknik och anpassningar till framtida klimatförändringar. Fastighetskontoret samtycker även till att användning av stadens mark ska vara ändamålsenlig och effektiv samt att lokaliseringen ska ha god tillgänglighet och vara belägen nära kollektivtrafik. Man vill även belysa behovet av bilparkeringsplatser vid idrottsanläggningar. Efterfrågan på parkeringsplatser kommer sannolikt att bestå in i framtiden och då med anpassningar som tillgång till laddplatser.

Strategin för idrottsanläggningar 2022-2026 lyfter fram värdet av ett systematiskt arbete med underhåll, och i vissa fall ombyggnation av befintliga anläggningar, för att säkerställa att dessa förblir ändamålsenliga även framöver. Fastighetskontoret bedriver ett långsiktigt systematiskt underhållsplaneringsarbete. För strategiskt betydelsefulla fastigheter kommer det vid behov vidtas extra insatser som djupgående besiktningar och rapporter. Kontoret instämmer kring strategins beskrivning att en betydande del av stadens idrottsanläggningar närmar sig slutet av sin tekniska livslängd. Detta ger anledning till ett stort behov av reinvesteringar och underhåll. Fastighetskontoret instämmer kring beskrivningen av att det föreligger omfattande underhållsbehov avseende simanläggningar. Detta rör såväl simhallar som utomhusbassänger och man önskar också framhäva strategin från 2020 om upprustning av stadens simanläggningar. Strategin innehåller fastighetskontorets och idrottsförvaltningens gemensamma prioriteringar inom området.

Fastighetskontoret instämmer i resonemanget att när större renoveringsbehov av befintliga anläggningar föreligger, bör det alltid utredas om det kan vara mer resurseffektivt att riva en utjänt anläggning och ersätta den med en ny. Det har ibland visat sig bli väldigt kostsamt och tidskrävande att hantera situationer som inte varit möjliga att förutse innan till exempel ombyggnation startat.

Strategin för idrottsanläggningar 2022-2026 innehåller bland annat nyckeltal för olika idrottsanläggningar såsom för konstgräsplaner. Fastighetskontoret önskar belysa att befintliga konstgräsplaner generellt har hög nyttjandegrad och därmed behov av framtida reinvesteringsinsatser. Den tekniska livslängden för konstgräsmattor är tämligen kort.

Då behov av specialfunktioner i simhallar (till exempel simhopp) hanteras kvalitativt inom ramen för enskilt simhallsprojekt, är det av vikt att idrottsförvaltningen i tidigt skede samverkar med fastighetskontoret.

Behoven av anläggningar analyseras på geografisk nivå och det lokala behovet beskrivs utifrån stadens 13 stadsdelområden. Fastighetskontoret påminner om att valda geografiska lokaliseringar inte bör bestå av besvärliga markförhållande. Detta har tyvärr tidigare påverkat tidplaner och kostnader för uppförande av enklare idrottshallar.

En del sporter och idrottsgrenar har mycket specifika önskemål om utformning och disposition av lokaler. I dessa fall behöver lämpligheten i att staden anpassar en lokal för den enskilda idrotten analyseras. Fastighetskontoret önskar att till exempel bowling inkluderas i denna gruppering. I idrottsanläggningarna finns idag fyra bowlingverksamheter. Lokalerna är specialanpassade för ändamålet, kostnadskrävande att underhålla och att anpassa för andra ändamål.

Stadens fem ridanläggningar upplåter fastighetskontoret till idrotts-förvaltningen (internupplåtelse) som i sin tur hyr ut till olika ridskolor (ej att betrakta som formell andrahands upplåtelse). Kontoret noterar att i idrottsförvaltningens dialog med Stockholms ridsportförbund har det konstaterats att inriktningen inom anläggningsstrategin bör vara att utveckla befintliga anläggningar. På det sättet kan de göras så ändamålsenliga som möjligt. De fem ridanläggningarna är i varierande skick utifrån byggnadsår, underhåll med mera. Det pågår bland annat ett arbete med att utveckla och förtydliga ansvarsfördelning i gränsdragningslistor.

En anläggningstyp som är högt efterfrågad av stockholmarna är utomhusbassänger. Fastighetskontoret instämmer med strategin att det är av stor vikt att de befintliga anläggningarna kan underhållas och utvecklas eller vid behov, med hänsyn till anläggningens tekniska status, ersättas med nya anläggningar.

Fastighetskontoret samverkar med idrottsförvaltningen kring strategi för utomhusbaden. Flertalet av baden uppvisar stora underhållsbehov, bland annat Nytorpsbadet, Älvsjöbadet och Kampementsbadet. Behovsanalyser är producerade och utredningsarbete pågår. Även övriga utomhusbassängbad är i behov av behovsanalyser. Förhoppningsvis sker genomförande av åtminstone upprustning de närmaste åren för samtliga ovan nämnda bad, annars kommer de inte att kunna hållas i drift och riskerar därmed att behöva stängas.

Öppettiderna för utomhusbaden är begränsad till sommar-månaderna. Då utomhusbad är kostsamma att uppföra, samt att flera befintliga utomhusbad står inför nödvändiga och kostsamma underhållsåtgärder, anser fastighetskontoret att det vore önskvärt att nyttjandet av faciliteterna ökar även utanför sommarperioden. Berörda stadsdelsförvaltningar samt idrottsförvaltningen har avgörande roller i frågan.

Utifrån fastighetskontorets uppdrag och perspektiv är det att föredra att utomhusbassängbaden omgärdas av robusta, avgränsande och arkitektoniskt utformade staket, till exempel det som omger Järvabadet. Några fördelar som uppsatta staket kan ge är bland annat minskad skadegörelse samt ökad säkerhet.

Kampementsbadet och Stora Sköndals handikappbad är belägna på mark som staden inte äger. Kampementsbadet (Gärdets sportfält) arrenderas av Kungliga Djurgårdsförvaltningen (KDF). Stora Sköndalsbadet hyr staden av Stiftelsen Stora Sköndal. I samband med investeringar för dessa bad är det önskvärd att avtalstiden för respektive bad/avtal förlängs så att avtalstiden närmar sig aktuella avskrivningstider.

Fastighetskontoret anser att det är viktigt att de spontanidrottsytor som staden anlägger genomsyras av ett trygghets- tillgänglighets- och jämställdhetsperspektiv, samt att belysning är viktigt för att skapa trygga utomhusanläggningar.

Som beskrivs i strategin finns spontanidrott på både mark som är detaljplanelagd för idrottsändamål liksom på allmän platsmark i exempelvis parker. Avgörande för fastighetskontorets delaktighet är att det finns ett upprättat kostnadsställe, att det finns en registrerad anläggning med idrottsförvaltningen som kund och avtalspartner.

Avsnittet kring specialanläggningar

I de fall när fastighetskontoret får ett uppdrag eller beställning att uppföra en sådan anläggning, till exempel en specialanläggning för gymnastik, är det av stor betydelse

att idrottsförvaltningen hänvisar till aktuella standards. Detta då generell idrottsstandard för exempelvis idrottshallar inte fullt ut är tillämpbar.

Evenemangsanläggningar

Strategin upplyser att satsningar på anläggningar med större publikkapacitet och tillhörande kringutrymmen inte ska ske på bekostnad av utbyggnad och utveckling av anläggningar för barn- och ungdomsidrotten. Fastighetskontoret har i den långsiktiga underhållsplaneringen under lång tid lyft frågan om eftersatt behov av underhållsinsatser för befintliga idrottsanläggningar. Utöver reinvesteringsbehovet tillkommer behov av investeringsmedel för nya planerade anläggningar. Fastighetskontoret förutsätter, i det fall man får i uppdrag att tillskapa en idrotts- och evenemangshall med publikkapacitet om cirka 5 000 personer, att investeringsmedel tillskapas utanför befintlig investeringsram för idrottsanläggningar.

Samlokalisera idrottsfunktioner

Att staden aktivt ska verka för fler idrottscentrum, där både utomhus- och inomhusidrott samsas, ger stora fördelar ur både ett användar- och ett driftperspektiv. Fastighetskontoret instämmer kring fördelarna men ser även utmaningar ifall exempelvis bostadsbebyggelsen i närmiljön förtätas och hamnar så nära en idrottsanläggning att det uppstår trafik-, ljud- och ljus störningar. Därför håller fastighetskontoret med strategins ställningstagande, att översikts- och detaljplaneringen bör i möjligaste mån syfta till att identifiera målkonflikter kring idrottsytor i anslutning till bostäder.

Konceptet Framtidens idrottshall

Fastighetskontorets erfarenhet är att golvmaterialet i idrottshallen bör anpassas till aktuell idrott som bedrivs. För till exempel handboll bör det vara ett PU Massagolv, skarv och fogfritt, så att det inte rinner ner vatten från städmaskiner i håltagningar, infästningar. När denna golvlösning tillämpas ersätts exempelvis stolpfästningar av mobila, ovanpåliggande lösningar.

Gemensamma behovsanalyser för fastighetskontoret och idrottsförvaltningen kommer även till nytta inför större ombyggnationer. Fastighetskontoret har huvudfokus på anläggningarnas behov idag och i framtiden. Idrottsförvaltningen har huvudfokus på verksamheternas behov både idag och i framtiden. Som strategin beskriver det studeras bland annat möjligheten att utveckla anläggningarnas funktioner och innehåll med utgångspunkt från förutsättningarna på de aktuella platserna.

Fastighetskontoret delar strategins synpunkter kring kompensations-investeringar, att de idrottsytor som tas i anspråk vid exploatering för andra ändamål ska ersättas med likvärdiga ytor. Men betonar att, som nämns i strategin, exploateringskontoret vid anspråkstagande av idrottsmark eller idrottsanläggning har ett viktigt uppdrag att samverka med fastighetskontoret och idrottsförvaltningen för att identifiera behov och kostnader för kompenserande åtgärder. Som strategin belyser är det viktigt att påpeka att idrottsytor som tas i anspråk för exploatering ofta är belägna i strategiskt goda lägen, vilket medför att ersättningsytor inte enbart behöver analyseras utifrån möjligheten att ersätta funktionerna utan även utifrån vilka konsekvenser en ny lokalisering medför.

Samverkan inom Stockholms stad avseende planering av nya fullstora idrottshallar

Fastighetskontoret betonar värdet av att idrottsförvaltningen i behovsanalyskedet inhämtar utbildningsförvaltningens och föreningslivets behov. På det sättet kan önskvärda funktioner identifieras i ett tidigt skede i projektet. Vidare är det väsentligt att kontoret involveras kring lokalfrågor vid idrottsanläggningar där idrottsförvaltningen avser utveckla samarbetet med andra nämnder och förvaltningar.

Samverkan med externa aktörer

Fastighetskontoret delar strategins ställningstagande, att det är viktigt att analysera de långsiktiga driftkostnaderna samt att utveckla arbetet med behovs- och konsekvensanalyser då externa aktörer investerar i idrottsanläggningar. Att i valet mellan eget ägande och extern inhyrning välja det alternativ som bäst tillgodoser stadens behov och mål utifrån ett helhetsperspektiv avseende stadens finansiella och organisatoriska förutsättningar att tillhandahålla effektiva lokaler för verksamheten.

Vidare tar strategin upp att berörda nämnder ska utöka samarbetet med privata aktörer vid nyproduktion och ombyggnad. Här eftersöks en långsiktig, förutsägbar hantering i frågan. På det sättet kan fastighetskontoret, till exempel i den långsiktiga planeringen, trygga avskrivningstider och planera reinvesterings- och underhålls-insatser. Fastighetskontoret anser att det är bra att idrottsförvaltningen har en lotsfunktion för privata aktörer för att handlägga de intressen som uppkommer.

Strategin tar upp ett scenario om att öppna upp för privata utförare inom idrottsverksamhet. Fastighetskontoret vill i sammanhanget påtala att rådande tillämpning är att kontoret upplåter idrottsanläggningarna i sin helhet till idrottsförvaltningen. Vid en eventuell förändring med upplåtelse till privata aktörer som uppför byggnader för idrottsverksamhet på befintlig idrottsmark behöver det utredas vilka konsekvenser det medför för fastighetskontorets uppdrag.

Stockholmarnas efterfrågan

Fastighetskontoret förlitar sig på idrottsförvaltningens uppdrag och fokusering kring att noggrant följa stockholmarnas önskemål om idrottsanläggningar för att, genom ett anpassat idrottsanläggningsutbud, stimulera fler till fysisk aktivitet.

Innovationer

Strategin innehåller ett avsnitt om innovationer. Det bedöms finnas stor utvecklingspotential med att integrera idrottsytor med andra funktioner i staden genom att i större omfattning möjliggöra för idrottslokaler i entréplanet i bostads- eller kontorshus eller i kombination med mer kommersiella funktioner. Fastighetskontoret har tyvärr mindre goda erfarenheter från exempelvis tredimensionell fastighetsbildning. Det har i fallen med Engelbrektshallen och Sjöstadshallen bland annat inneburit komplexa avtalstolkningar, gränsdragning och ansvarsfördelningar. Det blir en väldigt resurskrävande fastighetsförvaltning.

När det kommer till strategins exemplifiering av innovativa idrottsytor, att i större omfattning möjliggöra idrottsfunktioner på byggnadstak i form av exempelvis löparbanor, utegym eller mindre bollplaner, känner sig fastighetskontoret manad till att påminna om komplexiteten att anlägga verksamhetsytor på byggnadstak. Dels är platta tak i sig en konstruktion som innebär större risk för problem med takavvattning, dels

kan anläggande av verksamhetsytor leda till att takets vattenavvisande ytskikt skadas på grund av genomföringar. Även myndighetskrav som brand måste beaktas.

I övrigt delar fastighetskontoret strategins analys, att det finns utmaningar kopplade till bland annat hållfasthet, tillgänglighet samt kulturhistoriska värden i befintliga bebyggelsemiljöer. Kontoret vill också påpeka att hänsynstagande till ovan faktorer är kostnadsdrivande.

Vidare råder det utmaningar kring att inrymma idrottsfunktioner i befintliga bergum. Några utmaningar som strategin tar upp är; produktionskostnader, teknisk drift och tillgänglighet. Fastighetskontoret förstår att det finns en lockelse i att se oanvända bergum som potentiella idrottsanläggningar, men vill betona att det föreligger många utmaningar som riskerar att kunna bli mycket kostnadsdrivande. Det föreligger många myndighetskrav som ska tillgodoses, oavsett idrottsanläggningens belägenhet.

Strategin ser möjlighet att på platser, som inte används i väntan på byggnation eller på platser som bara används under viss tid av året, skapa tillfälliga idrottsytor som ett sätt att använda stadens mark effektivt. Fastighetskontoret anser att idén har potential. Men man är av uppfattningen att dessa tillfälliga idrottsytor lämpligast hanteras i ordinarie upplåtelse mellan fastighetskontoret och idrottsförvaltningen. Fastighetskontoret bör inte åläggas uppdraget att hantera dessa korttidsnyttjanden mot annan motpart.

Strategin för idrottsanläggningar påvisar behov av ytterligare idrottsanläggningar under period 2031-2040 och att det i de flesta fall ännu inte definierade projekt eller platser, utan att dessa behöver identifieras i den fortsatta planeringen. Fastighetskontoret ser fram emot samverkan kring behoven för 10-årsperioden.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 mars 2022 att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Sara Stenudd m.fl. (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Joakim Larsson m.fl. (M), Björn Ljung (L), Cecilia Obermüller (MP), Fredrik Lindstål (C) och Mikael Valier (KD), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Jan Valeskog m.fl. (S), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 februari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret anser att strategin är en bra grund för fortsatt planering och samverkan. Idrott är en samhällsfunktion som tidigt behöver ingå i planeringen vilket betonas bland annat i stadens översiktsplan och budget.

Genom *Strategi för idrottsanläggningar* skapas ett styrdokument för planering och prioritering i arbetet med nya idrottsanläggningar i Stockholm. Materialet innehåller nya och förbättrade nyckeltal där behoven av anläggningar redovisas geografiskt samt över tid. Ett stort antal nya anläggningar behövs som dessutom har specifika behov vad gäller läge, utbredning och samlokalisering.

Strategin ger en god grund för samverkan i planeringens tidiga skede vilket lyfts som ett inriktningsområde i strategin. En tydlig och konkret målbild och analys skapar förutsättningar för att studera det förväntade behovet av idrottsanläggningar inom ramen för stadsbyggnadskontorets arbete.

Det är viktigt att tidigt belysa målkonflikter som uppstår när stadens samlade mål och behov ska beaktas och marktillgången är begränsad. Genom strategisk planering kan arbetet att avsätta tillräcklig mark i olika delar av staden fortsätta, och det förväntade behovet sättas i relation till andra funktioner som ibland gör anspråk på samma ytor. Staden eftersträvar mångfunktionella ytor där så är möjligt. Att till exempel utvärdera idrottsanläggningarnas betydelse för att omhänderta dagvatten behöver ingå tidigt i planeringen.

I det strategiska skedet kan ekonomisk genomförbarhet för olika platser studeras, och idrottsytornas bidrag till ett socialt hållbart stadsliv utvärderas. Eventuella störningar som en idrottsanläggning ger upphov till blir kända på ett tidigt stadium och kan påverka val av plats eller vilka utmaningar som ett kommande projekt behöver hantera.

Förslag till strategi för idrottsanläggningar är ett omfattande material som skulle kunna kortas. Beskrivningen av översikts- och detaljplaneprocessen skulle kunna förbättras på sid 32 och 37.

PBL är en avvägningslagstiftning där allmänna intressen ska beaktas och vägas mot varandra, likaså ska allmänna intressen vägas mot enskilda intressen i varje enskilt ärende. Störningar och påverkan som kan uppstå med anledning av en detaljplan utreds och hanteras som en del av planarbetet. Strategin behöver därför inte uttrycka att ”detaljplaneringen i möjligaste mån bör syfta till att identifiera målkonflikter kring idrottsytor i anslutning till exempelvis bostäder”.

Stadsbyggnadskontoret delar intresset för innovativa lösningar och en effektiv markanvändning i tät stad, exempelvis med idrottsytor i bottenvåningar eller på tak. För att möjliggöra det behöver detaljplanen innehålla planbestämmelsen idrottsändamål där så är lämpligt. Detaljplanen kan påverka förutsättningarna för att inrymma idrott på exempelvis tak genom vilka bjälklagshöjder och byggnadskonstruktioner som möjliggörs. Samverkan med byggaktörer, möjliga hyresgäster och fastighetsägare är viktig för att säkerställa genomförbarheten i projekten.

Stadsbyggnadskontoret ser fram emot fortsatt samverkan utifrån kommande strategi för idrottsanläggningar. Genom att utvärdera lämpliga platser i tidigt skede och

möjliggöra för fler idrottsytor i detaljplaner bidrar kontoret till stadens övergripande mål om en levande stad där fler stockholmare är fysiskt aktiva.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 april 2022 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Ismo Pato (SD), *bilaga 1*.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 mars 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till den nya strategin för idrottsanläggningar i Stockholms stad och ser positivt på strategins nära koppling till stadens idrottspolitiska program där en av de prioriterade grupperna är personer med funktionsnedsättning.

Förvaltningen anser att strategin ger en god inblick i framtida behov av idrottsanläggningar inom staden och respektive stadsdelsnämndsområde, men även hur stadens förvaltningar och bolag ska samverka inom området för att tillgodose framtidens behov gentemot invånare.

I strategin anges att det finns behov av bland annat två nya konstgräsplaner och 3 idrottshallar inom Bromma stadsdelsområde fram till 2030. Förvaltningen ser positivt på att tillföra nya planer och andra idrottsanläggningar till stadsdelsområdet.

Förvaltningen ser positivt på att staden, i enlighet med strategin, ska satsa på flickors idrottande och motionerande och stimulera fler flickor till fysisk aktivitet.

Förvaltningen vill påtala att inriktningen som berör att planering av nya idrottshallar ska lokaliseras så att barn och ungdomar kan ta sig ditt själva, i närhet till kollektivtrafik och/eller genom säkra gångoch cykelbanor, är bra.

Förvaltningen saknar ett äldreperspektiv i strategin, bland annat avseende möjligheter till spontanidrott.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 mars 2022 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Gustav Johansson m.fl. (M), Urban Rybrink (L), Ola Gabrielson (MP), Christina Peterson (C), Veronica Palm m.fl. (S), Hassan Jama m.fl. (V) och Emelie Wasserman (SD) *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Emelie Wasserman (SD), *bilaga 1*.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 januari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till strategin för idrottsanläggningar.

Förvaltningen saknar i strategin en beskrivning över ansvarsfördelningen mellan stadsdelsnämnden och idrottsnämnden när det gäller anläggningar för spontanidrott.

Eftersom stadsdelsnämnden tillsammans med idrottsnämnden delar ansvaret för förvaltning av olika typer av idrottsanläggningar i staden, ser förvaltningen att ansvarsfördelningen kan tydliggöras.

I Slakthusområdet planeras en konstgräsyta som är tänkt att vara en konstfrusen skridskobana på vintern. Driftkalkylen visar att enbart konstisbanan kommer att kosta mer i drift än vad tre plaskdammar kostar tillsammans.

Förvaltningen välkomnar nya idrottsanläggningar, men bedömer att ansvar och budget för förvaltning av dessa ska ses över så att de blir tids- och kostnadseffektiva.

I den övergripande strategin om klimat och miljö anser förvaltningen att hantering av skyfall och värmeböljor bör inkluderas. Det är en viktig fråga för idrottslokaler men även för det kvalitativa underhållet av spontanidrottsytor.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 april 2022 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Leif Söderström (SD), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Lars Hultkvist (KD) som instämde i beslutet.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 mars 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser strategin som ett omfattande och gediget dokument, som på ett tydligt sätt i olika delar beskriver behovet av anläggningar inom Stockholms stad. Det är positivt att strategin har det idrottspolitiska programmet som utgångspunkt.

Strategin konstaterar på flera ställen att det är stor brist på anläggningar i staden. En mer konkret plan och beskrivning för hur bristerna kan åtgärdas skulle behövas, även om förvaltningen har stor förståelse för att det är svårt med nybyggnationer i en tätbefolkad stad där många behov konkurrerar.

I avsnittet om miljökonsekvenser skulle det behövas en förklaring till hur man ska handskas med risken för spridning av mikroplaster vid anläggning av konstgräsplaner.

Det kompensatoriska uppdraget (att utjämna skillnader mellan olika grupper i samhället eller mellan olika geografiska områden i Staden) kunde betonas mer i strategin. Stadens insatser ska vara till för alla invånare, men det är av särskild vikt att man fokuserar på grupper med störst behov, det vill säga de prioriterade målgrupper som finns utpekade i det idrottspolitiska programmet.

Det är viktigt med lokalt belägna anläggningar, inte minst i stadsdelsområden som har en lägre socioekonomisk nivå. I varje stadsdelsområde finns det bostadsområden som har ett större behov av insatser. Det är om möjligt i dessa områden som nybyggnation bör ske.

Möjligheter till spontanidrott är viktigt och något som förvaltningen särskilt vill understödja. Det är bra att det i strategin nämns att det behövs fler fotbollsplaner och basketplaner som inte kan bokas för föreningsverksamhet. Detta behov borde tas upp och beskrivas under rubriken *Behov till 2030* för att spontanidrottsytor ska likställas med alla andra anläggningar.

Förvaltningen konstaterar också att det i stadens budget finns ett uppdrag om att *utreda och anlägga konstgräs på befintliga grusytor på parkmark och göra utvalda tider bokningsbara*. Vi vill peka på att strategin och uppdraget i kommunfullmäktiges budget tycks motsägelsefulla beträffande detta. Att göra fler idrottsytor bokningsbara går stick i stäv med strategins målsättning att verka för mer spontanidrott.

För att ytterligare stimulera flickors rörelse och idrottande skulle man kunna peka ut de idrotter som lockar många flickor och särskilt prioritera anläggningar för dessa idrotter.

Barnkonventionen är numera lag i Sverige och borde få större plats i strategin, till exempel genom en beskrivning av vilka artiklar i konventionen som strategin utgår ifrån. Förvaltningen ser det som positivt att barn och ungas åsikter har varit ett underlag till strategin genom att fritidsvaneundersökningen Ung livsstil ligger som grund för strategin. Resultaten i undersökningen visar bland annat vilka sorts anläggningar barn och unga anser att staden bör satsa på.

Förvaltningen ser också ett stort behov av mer spontant idrottande i idrottshallar under skollov och även för särskilda trygghetsskapande insatser som lördagsfotboll på kvällstid. I Farsta bedrivs också en öppen fritidsgård i en idrottshall. Det är en ledarledd spontanidrottsverksamhet inomhus som lockar fler flickor tack vare ett styrt aktivitetsinnehåll som inte bara utgår från bollidrotter.

I strategin skulle dessa behov och aktiviteter också kunna beskrivas bättre för att förtydliga vikten av att stadens idrottsanläggningar även finns för stadsdelsnämndernas spontanidrottsverksamhet inte bara för föreningsidrott.

Strategin beskriver att i stadsutvecklingsprojekt planeras ofta idrottshallar i samband med nybyggnation av skolor. Kombinationen av idrottsytor, hallar och skolor är bra.

Förvaltningen ser ett behov av att tydliggöra vilken nämnd som har ansvaret för anläggning av nya elljusspår. Parkinvesteringsmedel ska, enligt besked, inte användas för nyanläggning av elljusspår. Strategin innehåller ingenting om elljusspår, vilket vi ser som en viktig idrottsanläggning.

Vissa begrepp i strategin borde förklaras närmare. Till exempel vet inte alla vad en linbana i en simhall är.

I avsnittet Samverkan inom Stockholms stad beskrivs i princip bara idrottsförvaltningens samverkan med utbildningsförvaltningen. Vi saknar ett avsnitt om samverkan med grannkommuner och stadsdelsförvaltningarna. Förvaltningen bedriver mycket verksamhet i samverkan med lokalt föreningsliv och idrottsförvaltningen i och på anläggningar inom stadsdelsområdet.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 mars 2022 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Henrik Åkerlund (SD), *bilaga 1*.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 mars 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att strategin ger en bra bild av behovet av idrottsanläggningar och de utmaningar som staden står inför. De övergripande strategier som presenteras bedömer förvaltningen som relevanta. Det framgår inte vilka förvaltningar som deltagit i framtagandet av strategin. Till exempel om någon stadsdelsförvaltning medverkat gällande spontanidrottsytor på parkmark.

Allmänna synpunkter på dokumentet är att det skulle kunna presenteras i en mer lättillgänglig grafisk form och förses med en sammanfattning. Det är även bra att undvika facktermer som inte är allmänt kända, till exempel linbanor i simhallar, vilket kan ersättas av termen simbanor.

I strategin anges att en del av behovet av nya idrottsanläggningar ingår i stadens investeringsplan till 2030. De anläggningar som är aktuella i stadsutvecklingsprojekt i

Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde är nya idrottshallar i Midsommarkransen och Nybohov. Det finns även planer på att ersätta Västertorps sim- och idrottshall med en ny anläggning som ska få större kapacitet än den nuvarande.

För spontanidrottsytor presenteras inte något kvantifierat behov, utan här hänvisas till att användningen av befintliga anläggningar studeras. Stadsdelsnämndens ansvarar för de anläggningar för spontanidrott som ligger på parkmark. I Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde finns många olika anläggningar för spontanidrott och dessa har förvaltningen lagt upp på stadens webbplats <https://motionera.stockholm/> Förutom bollplaner, utegym och skejtbanor finns mindre vanliga anläggningar som BMX-bana, beachvolleyplan och kähästbana. En del av anläggningarna ligger på parkmark, en del på idrottsmark, och några på Sisab:s fastigheter.

Anläggningar på parkmark ansvarar stadsdelsförvaltningarna för, och de finansieras med parkinvesteringsmedel. Önskemålen om olika anläggningar har ökat, men investeringsmedlen har inte ökat i samma omfattning. Förvaltningen strävar efter ett brett utbud och att anläggningarna ska vara flexibla för olika användare och olika aktiviteter. Stadsdelsförvaltningen anser att de fyra strategier för investeringar som föreslås är relevanta och något som förvaltningen redan försöker utgå ifrån. Därutöver behöver förvaltningen även göra en avvägning mellan önskemål om anläggningar i parker och behovet av bevarade friytor i parker.

Förvaltningen anser att samarbetet mellan idrottsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna kan utvecklas för att planeringen av olika anläggningar för spontanidrott ska bli mer samordnad än idag. Även Sisab, som förvaltar spontanidrottsytor på skolgårdar behöver medverka för att få en heltäckande bild. Förvaltningen samverkar även gärna när det gäller frågor om jämställdhet och tillgänglighet till spontanidrottsytor, där det finns behov av kompetensutveckling. Även kommunikation till allmänheten om vilka anläggningar som finns är ett viktigt samarbetsområde.

Trygghet vid anläggningar och på vägen dit lyfts fram i strategin. Förvaltningen arbetar ständigt med denna fråga och har genom stadens trygghetsmedel fått möjlighet att både anlägga utegym och mindre konstgräsplaner, samt förbättra belysningen vid dessa och på parkvägarna. Under 2021 anlades till exempel ett utegym med belysning i Västberga, och i samarbete med idrottsförvaltningen förbättrades tryggheten vid Mälarhöjdens IP i Fruängen genom att en ny belyst parkväg anlades genom ett otryggt parkstråk från centrum.

När det gäller spontan skridskoåkning anger strategin målet om minst en konstfrusen bana per stadsdelsområde till 2030. Detta är något som det finns stor efterfrågan på hos invånarna. De skridskobanor som stadsdelsnämnden spolar på parkmark är beroende av kallt väder och det är sällan tillräckligt kallt för att anlägga bra isar. Förvaltningen vill dock framhålla att stadsdelsnämnden inte har kompetens eller resurser att sköta en konstfrusen bana, utan dessa bör placeras på idrottsplatser. Under inriktningsområdet *Utveckling av anläggningar* föreslås att stadens idrottsplatser ska fungera mer som mötesplatser genom till exempel fler föreningslokaler. Förvaltningen anser att det är ett mycket bra förslag eftersom det i många stadsdelar råder brist på föreningslokaler.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingbys stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 31 mars 2022 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Özlem Körhan m.fl. (V), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Angelo Tapia (Fi) med instämmande av Lisa Carlsson m.fl. (S), *bilaga 1*.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 7 mars 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till den föreslagna strategin som är tydlig och väl genomarbetad. De framtagna förslagen till övergripande strategier med åtföljande inriktningsområden är en bra utgångspunkt för säkerställande av att stadens idrottspolitiska mål uppnås.

Inom Stockholms stad är det idrottsnämnden som har det övergripande ansvaret för den långsiktiga investeringsplaneringen av stadens idrotts-, friluftsliv- och motionsanläggningar inom idrottsmark. Stadsdelsnämnden ansvarar för skötsel och utveckling av anläggningar för motion och spontanidrott, som exempelvis utomhusgym, inom park- och naturområden.

Förvaltningen ser positivt på en utökad samverkan inom staden med syfte att utveckla möjligheterna att locka fler invånare att motionera och idrotta. Det sker redan idag en organiserad samverkan mellan förvaltningen och stadens fackförvaltningar och bolag i frågor som gäller markanvändning och stadsutveckling med stadens översiktsplan som utgångspunkt. Samverkan sker tidigt i planeringsprocessen av nya stadsbyggnadsprojekt bland annat med syfte att invånarnas behov av park- och naturområden samt ytor för motion, spontanidrott, lek, rekreation och friluftsliv ska tillgodoses när nya bostäder färdigställs.

Eftersom de idrottspolitiska satsningarna har fokus på fysisk aktivitet och motion ur ett folkhälsoperspektiv är det viktigt att en mångfald av aktiviteter erbjuds och tillgängliggörs. Stadens idrottsanläggningar behöver också uppföras med en bra geografisk spridning för att det ska bli möjligt att uppnå målet om en fysiskt aktiv befolkning.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 31 mars 2022 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Max Almflod (SD), *bilaga 1*.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 februari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till att idrottsnämnden tagit fram en reviderad strategi för idrottsanläggningar och att ärendet remitterats till stadens samtliga nämnder och bolag. För förvaltningen är det värdefullt att få en förståelse för de förutsättningar och utmaningar som staden har i planeringen av idrottsanläggningar. Förvaltningen omfattas också själva av strategin då den berör frågor om spontanidrott (som bland annat återfinns på parkmark) samt frågor om att motivera stockholmarna till fysisk aktivitet.

Enligt förvaltningen är strategin överlag konkret och tydlig i sitt innehåll. Förvaltningen uppskattar att det i den inledande delen beskrivs vilka andra styrdokument i staden som har störst inverkan på strategin. Eventuellt skulle förhållandet till det idrottspolitiska programmet kunna förtydligas ytterligare. Förvaltningen anser också att det bör ses över om informationen om det idrottspolitiska programmet och strategin för det rörliga friluftslivet bör justeras med tanke på att dessa dokument också står inför revidering. Förvaltningen frågar sig också om det är aktuellt att nämna det uppdrag som idrottsnämnden har gällande framtagande av en strategi för spontanidrott. Det är ett dokument som kan bli ett viktigt stöd för stadsdelsnämndernas arbete med spontanidrottsytor och det är intressant att veta hur det dokumentet förhåller sig till aktuell strategi för idrottsanläggningar.

I strategins inledande del framkommer att den primära målgruppen för strategin är barn och unga i åldrarna 7–20 år samt personer med funktionsnedsättning. Vidare anges att prioriterade målgrupper är ungdomar 13–20 år (särskilt flickor), flickor 10–20 år med utländsk bakgrund, personer med funktionsnedsättning från 7 år samt barn och ungdomar 10–20 år med låg socioekonomisk bakgrund. Förvaltningen håller med om dessa prioriteringar men anser att det bör nämnas att Stockholm också har en växande åldrande befolkning som behöver tas i beaktande. Liksom strategin anger, anser förvaltningen att upplevelsen av trygghet inom samt till/från idrottsanläggningarna är en förutsättning för att alla ska vilja och våga vistas på dessa platser. Detta är något flera förvaltningar inom staden behöver fortsätta samverka kring.

Under den övergripande strategin *jämställdhet* presenteras underlag om vilka föreningsidrotter flickor respektive pojkar främst är medlemmar i. För förvaltningen hade det varit intressant att i detta sammanhang se statistik över vad barn och unga skulle vilja göra på sin fritid. Nu återfinns den redogörelsen istället under inriktningsområdet *stockholmarnas efterfrågan*, ett avsnitt som kommer sent i dokumentet. Frågan är in-

tressant för förvaltningen då det i förvaltningens arbete med spontanidrottsytor finns en särskild möjlighet att nå dem som inte är med i någon föreningsidrott.

I behovsdelen i strategin anges att framtagna nyckeltal beskriver behov av konstgräsplaner, idrottshallar, ishallar, simhallar och friidrottsanläggningar i faktiska siffror. Här efterfrågar förvaltningen ett förtydligande om huruvida behoven innefattar planerade anläggningar som ännu inte byggts samt om stadsdelsförvaltningarnas icke bokningsbara konstgräsplaner är inräknade i anläggningsvärdet. Vidare kan förvaltningen konstatera att det utifrån nyckeltalen är stora behov som presenteras, samtidigt som staden har ändliga markresurser och det i stadsutvecklingen ofta uppstår målkonflikter mellan alla olika funktioner som ska få plats.

Vidare efterfrågar förvaltningen att strategin anger var det går att hitta mer detaljerad information om planerade nya idrottsanläggningar samt underhålls- och reinvesteringssplaner för befintliga anläggningar. I strategin nämns på sidan 15 en plan för upprustning av simhallar och kanske finns något liknande för övriga idrottsanläggningar. I förvaltningens arbete med att utveckla parker och grönområden finns det ett behov av ha en helhetsbild av vilka andra funktioner och åtgärder som planeras i ett område. Förvaltningen mottar också ibland synpunkter på hur idrottsanläggningar skulle kunna utvecklas och då kan det vara bra att kunna hänvisa till hur stadens tidplanering och prioriteringar ser ut. Förvaltningen är till exempel intresserad av att veta hur eventuella reinvesteringssplaner ser ut för Stora Essingens idrottsplats. Allmänheten har uttryckt ett behov av ett utegym där och enligt förvaltningen är det tänkvärt att se över möjligheterna att utveckla ytorna runt omkring bollplanen. Detta är en central plats på ön som redan har faciliteter som toalett med mera samt har närvaro av andra idrottare vilket gör platsen attraktiv ur trygghetssynpunkt. Under 2022 kommer stadsdelsförvaltningen möta allmänhetens önskemål om ett utegym genom att, efter en omfattande medborgardialog, anlägga ett utegym i Broparken.

Enligt förvaltningen är det positivt att det under behovsanalysen finns en särskild del om spontanidrott och att trygghets-, tillgänglighets- och jämställdhetsperspektivet där särskilt betonas. Detta är frågor som förvaltningen arbetar med i utvecklingen av parker och grönområden. Förvaltningen välkomnar också att det framgår att stor del av det spontana idrottandet sker på mark som inte primärt är anlagd för idrott, till exempel parkvägar och skogsområden. Förvaltningen vill här understryka parkernas och grönområdenas betydelse för motion, rörelseinriktad lek och rekreation. Parkerna har stor betydelse för folkhälsan inte bara på de platser där det finns anlagda spontanidrottsytor. Motionen utövas överallt i parkerna och förvaltningen upplever att det finns ett behov av öppna gräsmattor ytor som kan användas till en mängd olika aktiviteter. Dessa ytor bidrar också till stadens grönska, vilket ofta är svårare att tillgodose på hårdgjorda idrottsanläggningar.

Vidare välkomnar förvaltningen att strategin anger att stadens mål är att det till 2030 i varje stadsdelsområde ska finnas åtminstone en konstfrusen isbana för spontan skridskoåkning. Detta är något som förvaltningen länge efterfrågat inom Kungsholmens stadsdelsområde och förvaltningen önskar att dialogen om detta fortsätter med idrottsförvaltningen och exploateringskontoret.

Förvaltningen anser, liksom anges i strategin, att samverkan behöver utvecklas och förfinas för att staden ska nå målet om att stimulera fler stockholmare att bli fysiskt aktiva. Förvaltningen välkomnar att idrottsförvaltningen sedan 2021 har en lotsfunktion för att ta emot och kanalisera förfrågningar från privata aktörer. Förvaltningen ser gärna att denna funktion sprids inom staden så att förvaltningen kan hänvisa till denna när frågor uppkommer. Förvaltningen efterfrågar också en lotsfunktion för de som arbetar inom staden. I förvaltningens arbete med att få barn och unga att prova på idrott finns ibland behov av hjälp med att hitta lokaler samt att komma i kontakt med lämpliga idrottsföreningar och organisationer att samarbeta med.

Under avsnittet om innovation nämns flera sätt att utveckla möjligheterna till idrott. Bland annat anges möjligheten att anlägga tillfälliga idrottsytor på platser som väntar på byggnation, exempel på detta finns inom stadsutvecklingsområdena Hagastaden och Norra Djurgårdsstaden. I denna typ av projekt ser förvaltningen att samverkan är en framgångsfaktor. Inom Kungsholmens stadsdelsområde finns eventuellt potential för tillfälliga idrottsytor inom den avstannade detaljplanen för Hornsbergs bussdepå, en plats som ligger strategiskt bra intill Kristinebergs IP. Beroende på vad som visar sig möjligt på platsen bör även permanenta idrottsytor kunna utredas.

Norrmalm stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 mars 2022 följande.

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Till förvaltningens förslag bifogas följande:

Det råder konsensus kring att idrottsytorna på Norrmalm är väldigt begränsade. Enligt en rapport av Stockholmsidrotten, Bygg ikapp och bygg i takt, saknades det redan 2015 tre fullstora inomhushallar och två fullstora 11-manna fotbollsplaner i stadsdelen Norrmalm. Med inflyttningen till Hagastaden kommer bristen att bli ännu mer påtaglig. Det är därför av största vikt att idrottsytor i stadsdelen tas till vara i så stor utsträckning som möjligt och att nya idrottsytor tillkommer, utan att konkurrera med nuvarande grönytor då Norrmalm redan idag har en väldigt liten grönytajämfört med övriga stadsdelar. Hänsyn måste också tas till stadsdelens unika äldre karaktär.

Behovet av fotbollsplaner har också påtalats vid ett flertal tillfällen, bland annat av flera idrottsföreningar i samband med planeringen av den nya stadsdelen Hagastaden. Det har påpekats att det idag på Norrmalm bor 7 000 barn och ungdomar, men att stadsdelen inte har en enda fullstor bokningsbar bollplan. Från yngre tonåren spelar ungdomar fotboll på en större plan än de 7-mannaplaner som finns i stadsdelen, det innebär att från 13-14 års ålder måste

de ta sig utanför stadsdelen för att utöva sin sport. 11-mannaplaner finns både på Kungsholmen och på Östermalm, där dock tiderna inte fullt räcker till för att täcka behovet även för Norrmalms ungdomar. Och fotboll i organiserad form utövas ju även av vuxna, vars föreningar bokar samma fullstora planer.

Vi vill uppmana till en skyndsamt utredning om var inom stadsdelens gränser en fullstor bokningsbar bollplan kan förverkligas i närtid. Med närtid avses åtminstone inom ett decennium. Det är inget hinder att en mindre plan försvinner om den ersätts av en större, då behovet av åtminstone en fullstor bollplan måste få företräde. Oavsett var den hamnar bör bollplanen vara väl upplyst, och ha möjlighet till uppvärmning för att fungera väl under hela året. Vid anläggning av nya planer bör ett miljövänligare alternativ till konstgräs användas och gummigranulat bör inte användas i driften av planen.

För stadsdelens äldre invånare, vars andel på Norrmalm enligt befolkningsstatistiken kommer att öka alltmer, är det föreslagna tillskottet om en simhall i Norra Djurgårdsstaden mycket positivt. Överlag vill vi understryka att fokuseringen på ungdomsidrott är bra, men att äldres behov av rörelse och aktivitet kunde få större utrymme i strategin. Det hade då kunnat framgå att anläggningar som simhallar, som vänder sig till både yngre och äldre, har en ytterligare större efterfrågan.

Reservation anfördes av Julian Kroon (SD), *bilaga 1*.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 februari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till att idrottsnämnden tagit fram en reviderad strategi för idrottsanläggningar och att ärendet remitterats till stadens samtliga nämnder och bolag. För förvaltningen är det värdefullt att få en förståelse för de förutsättningar och utmaningar som staden har i planeringen av idrottsanläggningar. Förvaltningen omfattas också själva av strategin då den berör frågor om spontanidrott (som bland annat återfinns på parkmark) samt frågor om att motivera stockholmarna till fysisk aktivitet.

Enligt förvaltningen är strategin överlag konkret och tydlig i sitt innehåll. Förvaltningen uppskattar att det i den inledande delen beskrivs vilka andra styrdokument i staden som har störst inverkan på strategin. Eventuellt skulle förhållandet till det idrottspolitiska programmet kunna förtydligas ytterligare. Förvaltningen anser också att det bör ses över om informationen om det idrottspolitiska programmet och strategin för det rörliga friluftslivet bör justeras med tanke på att dessa dokument också står inför revidering. Förvaltningen frågar sig också om det är aktuellt att nämna det uppdrag som idrottsnämnden har gällande framtagande av en strategi för spontanidrott. Det är ett dokument som kan bli ett viktigt stöd för stadsdelsnämndernas arbete med spontan-

idrottsytor och det är intressant att veta hur det dokumentet förhåller sig till aktuell strategi för idrottsanläggningar.

I strategins inledande del framkommer att den primära målgruppen för strategin är barn och unga i åldrarna 7–20 år samt personer med funktionsnedsättning. Vidare anges att prioriterade målgrupper är ungdomar 13–20 år (särskilt flickor), flickor 10–20 år med utländsk bakgrund, personer med funktionsnedsättning från 7 år samt barn och ungdomar 10–20 år med låg socioekonomisk bakgrund. Förvaltningen håller med om dessa prioriteringar men anser att det bör nämnas att Stockholm också har en växande åldrande befolkning som behöver tas i beaktande. Liksom strategin anger, anser förvaltningen att upplevelsen av trygghet inom samt till/från idrottsanläggningarna är en förutsättning för att alla ska vilja och våga vistas på dessa platser. Detta är något flera förvaltningar inom staden behöver fortsätta samverka kring.

Under den övergripande strategin *jämställdhet* presenteras underlag om vilka föreningsidrotter flickor respektive pojkar främst är medlemmar i. För förvaltningen hade det varit intressant att i detta sammanhang se statistik över vad barn och unga skulle vilja göra på sin fritid. Nu återfinns den redogörelsen istället under inriktningsområdet *stockholmarnas efterfrågan*, ett avsnitt som kommer sent i dokumentet. Frågan är intressant för förvaltningen då det i förvaltningens arbete med spontanidrottsytor finns en särskild möjlighet att nå dem som inte är med i någon föreningsidrott.

I behovsdelen i strategin anges att framtagna nyckeltal beskriver behov av konstgräsplaner, idrottshallar, ishallar, simhallar och friidrottsanläggningar i faktiska siffror. Här efterfrågar förvaltningen ett förtydligande om huruvida behoven innefattar planerade anläggningar som ännu inte byggts samt om de icke bokningsbara konstgräsplanerna är inräknade i anläggningsvärdet. Vidare kan förvaltningen konstatera att det utifrån nyckeltalen är stora behov som presenteras samtidigt som staden har ändliga markresurser och det i stadsutvecklingen ofta uppstår målkonflikter mellan alla olika funktioner som ska få plats.

Förvaltningen noterar att strategin, liksom förvaltningen, ser ett behov av simhall i norra innerstaden. Strategin anger att en planerad sim- och idrottshall i Norra Djurgårdsstaden ska möta detta behov. Förvaltningen är positiv till att en simhall planeras där och förutsätter att staden verkar för bättre kollektivtrafik till Norra Djurgårdsstaden. I sammanhanget vill förvaltningen understryka att det är angeläget att det sommaröppna Vanadisbadet fortsätter vara en anläggning öppen för allmänheten som erbjuder aktiviteter särskilt för barn och unga. Vidare anger strategin ett behov av konstgräsplaner och förvaltningen anser att den planerade 7-spelsplanen inom detaljplanen för Östra Hagastaden är angelägen för barns och ungas möjlighet till en aktiv fritid inom stadsdelsområdet. Förvaltningen välkomnar att staden anlagt en tillfällig 7-spelsplan intill Wenner-Gren Center i väntan på att detaljplanen för Östra Hagastaden är lagkraftvunnen och en permanent plan kan anläggas.

Förvaltningen efterfrågar att strategin anger var det går att hitta mer detaljerad information om planerade nya idrottsanläggningar samt underhålls- och reinvesteringssplaner för befintliga anläggningar. I strategin nämns på sidan 15 en plan för upprustning av simhallar och kanske finns något liknande för övriga idrottsanläggningar. I

förvaltningens arbete med att utveckla parker och grönområden finns det ett behov av ha en helhetsbild av vilka andra funktioner och åtgärder som planeras i ett område. Förvaltningen mottar också ibland synpunkter på hur idrottsanläggningar skulle kunna utvecklas och då kan det vara bra att kunna hänvisa till hur stadens tidplanering och prioriteringar ser ut.

Enligt förvaltningen är det positivt att det under behovsanalysen finns en särskilt del om spontanidrott och att trygghets-, tillgänglighets- och jämställdhetsperspektivet där särskilt betonas. Detta är frågor som förvaltningen arbetar med i utvecklingen av parker och grönområden. Förvaltningen välkomnar också att det framgår att stor del av det spontana idrottandet sker på mark som inte primärt är anlagd för idrott, till exempel parkvägar och skogsområden. Förvaltningen vill här understryka parkernas och grönområdenas betydelse för motion, rörelseinriktad lek och rekreation. Parkerna har stor betydelse för folkhälsan inte bara på de platser där det finns anlagda spontanidrottsytor. Motionen utövas överallt i parkerna och förvaltningen upplever att det finns ett behov av öppna gräsmattor som kan användas till en mängd olika aktiviteter. Dessa ytor bidrar också till stadens grönska, vilket ofta är svårare att tillgodose på hårdgjorda idrottsanläggningar. Vidare välkomnar förvaltningen att strategin anger att stadens mål är att det till 2030 i varje stadsdelsområde ska finnas åtminstone en konstfrusen isbana för spontan skridskoåkning. Förvaltningen anser att detta är en fråga för flera av stadens förvaltningar att samverka kring.

Förvaltningen anser, liksom anges i strategin, att samverkan behöver utvecklas och förfinas för att staden ska nå målet om att stimulera fler stockholmare att bli fysiskt aktiva. Förvaltningen välkomnar att idrottsförvaltningen sedan 2021 har en lotsfunktion för att ta emot och kanalisera förfrågningar från privata aktörer. Förvaltningen ser gärna att denna funktion sprids inom staden så att förvaltningen kan hänvisa till denna när frågor uppkommer. Förvaltningen efterfrågar också en lotsfunktion för de som arbetar inom staden. I förvaltningens arbete med att få barn och unga att prova på idrott finns ibland behov av hjälp med att hitta lokaler samt att komma i kontakt med lämpliga idrottsföreningar och organisationer att samarbeta med.

Under avsnittet om innovation nämns flera sätt att utveckla möjligheterna till idrott. Bland annat anges möjligheten att anlägga tillfälliga idrottsytor på platser som väntar på byggnation, exempel på detta finns inom stadsutvecklingsområdena Hagastaden och Norra Djurgårdsstaden. I denna typ av projekt ser förvaltningen att samverkan är en framgångsfaktor. Inom projekt Hagastaden arbetar förvaltningen och exploateringskontoret med att utveckla en tillfällig skejtyta i anslutning till den tillfälliga fotbollsplanen. Här ser förvaltningen möjlighet till utökad samverkan med idrottsförvaltningen.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 april 2022 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 mars 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen bedömer att strategin för idrottsanläggningar ger en bra analys av stadens framtida behov såväl som att strategin också fångar lokala variationer. Förvaltningen instämmer i det inledande stycket som lyfter att ”Stockholm behöver fler idrottsanläggningar”, det är också förvaltningens analys utifrån den lokala dialogen.

Förvaltningen ser positivt på att tillföra nya anläggningar inom stadsdelsområdet men vill samtidigt betona vikten av tillgängliga ytor för spontanidrott.

Förvaltningen anser vidare att det är positivt att det förs en fördjupad dialog med det lokala föreningslivet och med idrottsförbunden för att säkerställa behov. Förvaltningen vill framhålla vikten att dialogen även säkerställs med stadsdelsförvaltningen för att inhämta aktuell kunskap om stadsdelsområdet.

Förvaltningen vill lyfta att en analys av bokningstiderna på respektive anläggning skulle kunna vara av intresse att följa över tid. Hur ser tidfördelningen ut avseende anläggningstider, vilket åldersspann erhåller majoriteten av timmarna, hur ser detta ut i relation till programmet för en äldre-vänlig stad ut etc?

Barn och unga är mindre föreningsaktiva i Rinkeby-Kista än i jämförelse med övriga staden. Under 2021 var skillnaden ca 20 procentenheter i jämförelse med stadens genomsnitt. Den låga siffran förklaras huvudsakligen genom att en stor andel flickor i åk 8 inte deltar i föreningslivet. Därför anser förvaltningen att det är positivt att strategin tar höjd för att nå ut till nämnd målgrupp. Förvaltningen menar att familjerna i många fall är viktiga för att nå målgruppen. Med anledning av det anser förvaltningen att ett familjeperspektiv i den mån som anses möjlig bör beaktas i strategin för idrottsanläggningar.

Förvaltningen instämmer i att placering av idrottsanläggningar är viktigt ur trygghetshänsyn genom att aktivera platser och skapa ett större flöde av människor som vistas i området. I samband med etablering av nya idrottsanläggningar efterfrågas även här att dialog förs med förvaltningen och andra berörda parter för att inhämta aktuell och lokal kunskap i frågan.

För att underlätta läsningen av strategin vore det önskvärt med en tydligare disposition av texten, exempelvis att de fyra inriktningsområdena numreras och på så sätt tydligare markeras. Förvaltningen saknar dessutom en redogörelse gällande ansvarsfördelning mellan stadsdelsnämnden och idrottsnämnden för anläggningar för spontanidrott.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 mars 2022 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Anders Storm (SD), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Tina Krantz m.fl. (V) och Monica Lövström m.fl. (S), *bilaga 1*.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 15 februari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förslaget till strategi anser förvaltningen ger en bra bild av nuläget och de utmaningar som staden står inför samt presenterar inriktningar som staden ska arbeta efter för att utveckla utbudet av idrottsanläggningar. De övergripande strategier som presenteras i form av jämställdhet, jämlikhet, klimat och miljö samt bredd i utbud bedömer förvaltningen som relevanta och väl avvägda.

Det finns sedan länge ett stort behov av nya fullstora idrottshallar för att tillgodose tävlings- och träningsverksamhet samt skolverksamhet inom stadsdelsområdet. I den tidigare planen var prioriteringen att rusta upp och utveckla befintliga anläggningar i stället för att bygga nytt. Det fanns ett eftersatt underhåll som måste tas om hand. Detta har medfört att staden nu har ett underskott på idrottsanläggningar som är så stort att det kommer ta många år att bygga ikapp. De största behoven av simhallar finns enligt strategin i Söderort, därför är det glädjande att staden nu planerar för en ny simhall bland annat i Skarpnäck. Vid Skarpnäcks sportfält planeras utöver bostäder bland annat simhall, ishall, idrottshall samt flera fotbollsplaner. Vid Nytorps gärde planeras också utöver bostäder för en fullstor idrottshall som ska ersätta uttjänta lokaler invid skolan vilket är väldigt angeläget. En annan anläggningstyp som är uppskattad är utomhusbadet vid Nytorps gärde, Nytorpsbadet, som planeras rustas upp i samband med utvecklingen av Nytorps gärde.

Det dröjer dock många år innan dessa anläggningar finns på plats och kan börja nyttjas. Förvaltningen instämmer i att det är viktigt med samverkan mellan stadens olika nämnder och bolag, med idrottsrörelsen, näringslivet samt andra offentliga aktörer i regionen för att tillgodose behovet av idrottslokaler på lång sikt.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 mars 2022 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Salar Rashid m.fl. (S), Shamsou Ali Hassan m.fl. (V), *bilaga 1*.

Ersättningsyttrande gjordes av Sara Soumah (Fi), som instämde i reservation från Salar Rashid m.fl. (S) och Shamsou Ali Hassan m.fl. (V).

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 januari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att strategin ger en god inblick i framtida behov av idrottsanläggningar inom staden och respektive stadsdelsnämndsområde, men även hur stadens förvaltningar och bolag ska samverka inom området för att tillgodose framtidens behov gentemot invånare.

Förvaltningen ser positivt på att staden, i enlighet med strategin, ska satsa på flickors idrottande och motionerande och stimulera fler flickor till fysisk aktivitet, men samtidigt väga in socioekonomisk bakgrund i variablerna så att även pojkar inkluderas. Både flickor och pojkar i Skärholmens stadsdelsnämndsområde utövar, i lägre grad än i övriga staden, en idrottsaktivitet.

Förvaltningen vill därutöver särskilt lyfta att inriktningen som berör att planering av nya idrottshallar ska lokaliseras så att barn och ungdomar kan ta sig ditt själva, i närhet till kollektivtrafik och/eller genom säkra gång- och cykelbanor, är bra.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 april 2022 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Jihad Adlouni (SD), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 april 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen ser positivt på att tillföra nya anläggningar inom stadsdelsområdet, samt ambitionen att aktivera så många som möjligt. Stadsdelsförvaltningen ser även positivt på att strategin lyfter frågan om för vilka grupper idrottsanläggningarna kommer till gagn och att särskilt fokus ges de minst representerade grupperna på idrottsanläggningarna som socioekonomiskt utsatta kvinnor och flickor med utländsk bakgrund, och personer med funktionsnedsättning.

Ytterligare anser stadsdelsförvaltningen att det är positivt att lyfta trygghetsaspekten både inomhus och utomhus på idrottsanläggningarna. Trygghetsaspekten bör även finnas i åtanke i direkt anslutande miljöer och åtkomstpunkter då dessa har stor påver-

kan på tillgängligheten. Färdvägen till och från en idrottsanläggning påverkar användningen av denna. Därtill anser stadsförvaltningen att parkeringsmöjligheter och närhet till kollektivtrafik är en fråga om tillgänglighet, något som har framkommit som problem vid anläggningen Järvabadet. Utan tillgänglig och tydlig parkeringsmöjlighet ökar riskerna för olovlig körning på parkväg och parkering på parkmark. Förvaltningen anser att detta är något som noga bör beaktas vid planeringen av framtida anläggningar.

Vidare betonar stadsdelsförvaltningen vikten av att dialog även säkerställs med stadsdelsförvaltningen för att inhämta aktuell kunskap om stadsdelsområdet, samt lyfta ett behov av att en kontinuerlig samverkansform mellan stadsdelsförvaltningen, idrottsförvaltningen och involverade aktörer upprättas, speciellt gällande spontanidrott. Ytterligare anser stadsdelsförvaltningen att begreppet spontanidrott bör konkretiseras för att möjliggöra en effektiv och ändamålsinriktad insats.

Stadsdelsförvaltningen anser att strategin bör lyfta ny- och ombyggnation av multifunktionella idrottsanläggningar. Utomhusanläggningar kan till exempel planeras för att användas som ytor för vattenmagasinering vid skyfall. Stadsdelsförvaltningen anser att åtgärder för klimatanpassning alltid ska undersökas när nya anläggningar planeras. Stadsdelsförvaltningen anser vidare att strategin bör vara tydligare när det gäller användningen av konstgräs för att undvika att detta anläggs där det inte behövs. För att undvika spridningen av mikroplaster i avlopp och dagvatten bör det dessutom alltid planeras plastfällor i anslutning till anläggningarna som har konstgräs.

För att bibehålla idrottsanläggningar och områden för spontanidrott bör även anläggningar ha tydlig avfallshantering för att minska ohyra och nedskräpning som påverkar anläggningens livslängd och attraktivitet.

Förvaltningen är mycket positiv till förslaget om fler konstfrusna isbanor för allmänhetens åkning, och förslaget om fler föreningslokaler i idrottsanläggningarna. Båda dessa efterfrågas i stor utsträckning av medborgarna.

I övrigt har förvaltningen inga synpunkter på remissen.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 mars 2022 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Anders Göransson m.fl. (alla S), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Martin Westmont (SD), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Charlotte Lilja Pittuco och Frida Nehrfor Hultén (båda V), *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 februari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till den nya strategin för idrottsanläggningar i Stockholms stad och ser positivt på strategins nära koppling till stadens idrottspolitiska program där en av de prioriterade grupperna är personer med någon form av funktionsnedsättning.

I strategin anges att det finns behov av bland annat fem nya konstgräsplaner och andra idrottsanläggningar inom Södermalms stadsdelsområde. Förvaltningen ser positivt på att tillföra nya planer men ser en utmaning i att hitta lämpliga ytor för nya anläggningar då det råder brist på tillgänglig parkmark. I det vidare arbetet att tillföra fler ytor för spontanidrott är det enligt förvaltningen viktigt att så kallade oprogrammerade ytor i parkerna fortsatt finns tillgängliga för bland annat picknick, sol och bad och för barns lek.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 mars 2022 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) och Jamie Barrios m.fl. (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Andrea Hedin m.fl. (M), Christina Messick m.fl. (L), Vivianne Gunnarsson m.fl. (MP) och Louise Gellin m.fl. (C), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Göran Ek (SD), *bilaga 1*.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 februari 2022 har i huvudsak följande lydelse

Förvaltningen är positiv till att idrottsnämnden tagit fram en reviderad strategi för idrottsanläggningar och att ärendet remitterats till stadens samtliga nämnder och bolag. För förvaltningen är det värdefullt att få en förståelse för de förutsättningar och utmaningar som staden har i planeringen av idrottsanläggningar. Förvaltningen omfattas också själva av strategin då den berör frågor om spontanidrott (som bland annat återfinns på parkmark) samt frågor om att motivera stockholmarna till fysisk aktivitet.

Enligt förvaltningen är strategin överlag konkret och tydlig i sitt innehåll. Förvaltningen uppskattar att det i den inledande delen beskrivs vilka andra styrdokument i staden som har störst inverkan på strategin. Eventuellt skulle förhållandet till det idrottspolitiska programmet kunna förtydligas ytterligare. Förvaltningen anser också att det bör ses över om informationen om det idrottspolitiska programmet och strategin för det rörliga friluftslivet bör justeras med tanke på att dessa dokument också står inför revidering.

Förvaltningen frågar sig också om det är aktuellt att nämna det uppdrag som idrottsnämnden har gällande framtagande av en strategi för spontanidrott. Det är ett dokument som kan bli ett viktigt stöd för stadsdelsnämndernas arbete med spontanidrottsytor och det är intressant att veta hur det dokumentet förhåller sig till aktuell strategi för idrottsanläggningar.

I strategins inledande del framkommer att den primära målgruppen för strategin är barn och unga i åldrarna 7–20 år samt personer med funktionsnedsättning. Vidare anges att prioriterade målgrupper är ungdomar 13–20 år (särskilt flickor), flickor 10–20 år med utländsk bakgrund, personer med funktionsnedsättning från 7 år samt barn och ungdomar 10–20 år med låg socioekonomisk bakgrund.

Förvaltningen håller med om dessa prioriteringar men anser att det bör nämnas att Stockholm också har en växande åldrande befolkning som behöver tas i beaktande. Liksom strategin anger, anser förvaltningen att upplevelsen av trygghet inom samt till/från idrottsanläggningarna är en förutsättning för att alla ska vilja och våga vistas på dessa platser. Detta är något flera förvaltningar inom staden behöver fortsätta samverka kring.

Under den övergripande strategin *jämställdhet* presenteras underlag om vilka föreningsidrotter flickor respektive pojkar främst är medlemmar i. För förvaltningen hade det varit intressant att i detta sammanhang se statistik över vad barn och unga skulle vilja göra på sin fritid. Nu återfinns den redogörelsen istället under inriktningsområdet *stockholmarnas efterfrågan*, ett avsnitt som kommer sent i dokumentet. Frågan är intressant för förvaltningen då det i förvaltningens arbete med spontanidrottsytor finns en särskild möjlighet att nå dem som inte är med i någon föreningsidrott.

I behovsdelen i strategin anges att framtagna nyckeltal beskriver behov av konstgräsplaner, idrottshallar, ishallar, simhallar och friidrottsanläggningar i faktiska siffror. Här efterfrågar förvaltningen ett förtydligande om huruvida behoven innefattar planerade anläggningar som ännu inte byggts samt om stadsdelsförvaltningarnas icke bokningsbara konstgräsplaner är inräknade i anläggningsvärdet. Vidare kan förvaltningen konstatera att det utifrån nyckeltalen är stora behov som presenteras, samtidigt som staden har ändliga markresurser och det i stadsutvecklingen ofta uppstår målkonflikter mellan alla olika funktioner som ska få plats.

Förvaltningen noterar att strategin, liksom förvaltningen, ser ett behov av simhall i norra innerstaden. Strategin anger att en planerad sim- och idrottshall i Norra Djurgårdsstaden ska möta detta behov. Förvaltningen är positiv till att en simhall planeras där men anser att detta område ligger perifert och anser att det är svårt att se att denna simhall kan bli en resurs för till exempel simundervisning för hela norra innerstaden.

Vidare efterfrågar förvaltningen att strategin anger var det går att hitta mer detaljerad information om planerade nya idrottsanläggningar samt underhålls- och reinveste-ringsplaner för befintliga anläggningar. I strategin nämns på sidan 15 en plan för upp-rustning av simhallar och kanske finns något liknande för övriga idrottsanläggningar. I förvaltningens arbete med att utveckla parker och grönområden finns det ett behov av ha en helhetsbild av vilka andra funktioner och åtgärder som planeras i ett område. Förvaltningen mottar också ibland synpunkter på hur idrottsanläggningar skulle kunna utvecklas och då kan det vara bra att kunna hänvisa till hur stadens tidplanering och prioriteringar ser ut. Förvaltningen är till exempel intresserad av att veta hur eventuella utvecklingsplaner ser ut för Sportfältet. Allmänheten har via medborgarförslag uttryckt ett utvecklingsbehov där och enligt förvaltningen är det tänkvärt att se över möjlighe-terna att utveckla ytor för spontanidrott till exempel vid Kampementsbadet.

Enligt förvaltningen är det positivt att det under behovsanalysen finns en särskilt del om spontanidrott och att trygghets-, tillgänglighets- och jämställdhetsperspektivet där särskilt betonas. Detta är frågor som förvaltningen arbetar med i utvecklingen av parker och grönområden. Förvaltningen välkomnar också att det framgår att stor del av det spontana idrottandet sker på mark som inte primärt är anlagd för idrott, till exem-pel parkvägar och skogsområden. Förvaltningen vill här understryka parkernas och grönområdenas betydelse för motion, rörelseinriktad lek och rekreation. Parkerna har stor betydelse för folkhälsan inte bara på de platser där det finns anlagda spontanid-rottsytor. Motionen utövas överallt i parkerna och förvaltningen upplever att det finns ett behov av öppna gräsmattor som kan användas till en mängd olika aktiviteter. Dessa ytor bidrar också till stadens grönska, vilket ofta är svårare att tillgodose på hårdgjorda idrottsanläggningar. Vidare välkomnar förvaltningen att strategin anger ett mål om att det till 2030 i varje stadsdelsområde ska finnas åtminstone en konstfrusen isbana för spontan skridskoåkning. Förvaltningen anser att detta är en fråga för flera av stadens förvaltningar att samverka kring.

Förvaltningen anser, liksom anges i strategin, att samverkan behöver utvecklas och förfinas för att staden ska nå målet om att stimulera fler stockholmare att bli fysiskt ak-tiva. Förvaltningen välkomnar att idrottsförvaltningen sedan 2021 har en lotsfunktion för att ta emot och kanalisera förfrågningar från privata aktörer.

Förvaltningen ser gärna att denna funktion sprids inom staden så att förvaltningen kan hänvisa till denna när frågor uppkommer.

Förvaltningen efterfrågar också en lotsfunktion för de som arbetar inom staden. I förvaltningens arbete med att få barn och unga att prova på idrott finns ibland behov av hjälp med att hitta lokaler samt att komma i kontakt med lämpliga idrottsföreningar och organisationer att samarbeta med.

RF-SISU

RF SISU:s yttrande daterat den 19 april 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Inledningsvis önskar RF-SISU Stockholm ställa oss positiva till att Stockholm stad tagit fram en strategi för idrottsanläggningar. Det är mycket välkommet. Vi önskar även framföra ett tack för de möten som genomförts med både förbund och RF-SISU Stockholm vid framtagandet av strategin.

Inledning

Bristen på idrottsanläggningar och andra idrottsmiljöer är stor och dessa ytor är helt avgörande för att idrottsrörelsen ska fungera. Bristen på anläggningar och andra idrottsmiljöer är en av de främsta utmaningarna i Stockholmsregionen. RF-SISU Stockholm har tillsammans med övriga idrottsförbund arbetat envist i många år med att driva opinion och konkret påverkansarbete kring anläggningssituationen i Stockholm. Vi ser att det i Stockholm inte har skett nybyggnation i takt med befolkningsutvecklingen. I stället har idrottsytor valts bort i samband med förtätning eller byggnation av nya stadsdelar.

Idrotten ger de många mervärden som staden själva anser är viktiga såsom hälsa, livskvalitet, inkludering, ökad trygghet och sammanhållning. I kommunens budget är dock dessvärre idrotten en väldigt liten del. Att bygga och investera i anläggningar är en resurs och en positiv investering för Stockholms utveckling.

Synpunkter och inspel på strategin

RF-SISU Stockholm ser mycket positivt på att staden i strategin uttrycker det stora anläggningsbehovet och anger att det finns en stor brist. Att Stockholm stad i strategin bekräftar att behovet av anläggningar idag är större än utbudet är ett viktigt ställningstagande för föreningsidrotten och mycket positivt för framtidens utveckling av anläggningar. Det är helt avgörande att idrotten kommer in tidigt i samhällsplaneringen. Viktigt att detta lyfts i strategin.

- **Strategin kräver långsiktiga investeringar**

Att staden i strategin ser att anläggningsutbudet är mycket eftersatt innebär samtidigt att staden bör avsätta rimliga långsiktiga resurser för att bygga ikapp. Privata aktörer kan vara en del av lösningen men staden har det yttersta ansvaret. Långsiktiga ekonomiska investeringsplaner behöver därför komplettera strategin.

- **Nyckeltal för anläggningar**

För ett antal av de mer vanligt förekommande anläggningstyperna föreslås reviderade nyckeltal kopplade till befolkningsstorlek. Det är positivt att nyckeltal har arbetats fram i dialog med flera av de större specialdistriktsförbunden samt med RF-SISU Stockholm. Dialogen med berörda inom idrottsrörelsen bör fortsätta över tid, där respektive idrott har kunskap om anläggningsbehovet.

- **Involvera fler idrotter**

Det är mycket positivt att staden i framtagandet av strategin har haft dialog med flera av de stora idrottsförbunden samt RF-SISU Stockholm. Vi skulle dock även vilja lyfta att det är fler förbund vars föreningar nyttjar de anläggningar som anges i strategin men som inte är involverade i processen eller är remissinstans. RF-SISU Stockholm tycker det är viktigt att dessa också involveras och ser gärna en dialog kring hur vi säkerställer denna delaktighet framöver.

- **Anläggningsstrategin bör i nästa steg omfatta fler typer av idrottsytor**

Det är en bra början med denna strategi men nästa steg måste vara att staden förhåller sig till helhetsbilden kring föreningsidrottens anläggningar och andra idrottsmiljöer. Många idrotter och idrottsgrenar som inte verkar i dessa anläggningstyper har likväl behov av plats för rörelse. Mångfalden av idrotter är viktig. Exempelvis idrotter som nyttjar vatten, väg, skog och luft som sin tränings- och tävlingsarena, alltså platser utanför en traditionell fast anläggning, plan eller hall – tillgången till dessa ytor behöver också säkerställas. Idrotter som verkar i enskilda egna lokaliseringar exempelvis tennis, curling och ridsport samt idrotter som verkar i kommersiella lokaler. Vi vill också förstärka att de som idag inte erbjuds möjlighet att vara i kommunala anläggningar behöver få ett bidrag motsvarande det föreningar får som hyr av kommunen.

Vi ser gärna att staden inom ramen för strategin gör en kartläggning av vilka idrottsytor som stadens alla idrottsföreningar använder i sin verksamhet. Dvs även de anläggningar och ytor som inte kommunen disponerar och sköter eller upplåter utan de idrottsytor som föreningar nyttjar i exempelvis kommersiella och privata lokaler. Kommunen bör ta reda på föreningarnas alla behov av idrottsytor såväl som anläggningar.

- **Regional samverkan i Stockholms län**

Idrottens infrastruktur är en angelägenhet och utmaning för alla kommuner. När det gäller idrotter med färre antal utövare, ytkrävande idrotter samt anläggningar för större evenemang är det viktigt med regional och kommunal samverkan. För flera år sedan påbörjade vi ett arbete för att öka den regionala samverkan kring idrottsmiljöerna. Under åren har vi samarbetat nära med Föreningen Storstockholms Kultur- och fritidschefer, FSKF. Det är positivt att Stockholm stad är en part för regional samverkan. Det är en förutsättning att länets största kommun medverkar och bidrar.

Behovet av en publik evenemangsarena är mycket stort och en prioritet som med fördel kan genomföras genom regional samverkan.

För Parasportens utveckling i Stockholmsdistriktet är regional samverkan avgörande. Det behövs en gemensam strategi för att få fler tillgänglighetsanpassade anläggningar där Parasporten kan verka.

- **Jämlikhet**

RF-SISU Stockholm delar slutsatsen att det inte räcker med att etablera idrottsytor i ett bostadsområde för att jämna ut skillnader i barn- och ungdomars idrottande. Även om frågan inte berörs av strategin så vill vi ändå passa på att ytterligare understryka att staden särskilt behöver stötta föreningar som arbetar i viktiga bostadsområden för att skapa en långsiktig infrastruktur för idrottsrörelsen. RF-SISU Stockholm önskar även att anläggningar för att möjliggöra idrott för personer med funktionsnedsättning och kartlägga stadens utbud av idrottsmiljöer för Parasport, inte minst kopplat till behoven av ordentliga förvaringsutrymmen i anslutning till idrottsytan.

- **Dialog med idrottsrörelsen**

Den framtagna långsiktiga strategin är mycket viktig för idrottsrörelsens framtida utveckling och för invånarna i Stockholms stad. Eftersom behovet av tillgång till fler idrottsanläggningar och andra idrottsmiljöer är akut behövs även lösningar som kan effektivisera nyttjandet och öka tillgången här och nu. Därför eftersöker vi att staden för

en dialog med idrottsrörelsen, både förbund och föreningar om hur vi på ett bättre sätt kan öka tillgången samt säkerställa att staden för en dialog med föreningar som berörs vid exempelvis ombyggnation, renoveringar eller flytt av en idrottsyta.

Handbollförbundet Öst, Stockholms Basketbollförbund, Stockholms Fotbollförbund, Gotlands och Stockholms friidrottsförbund, Stockholms Innebandyförbund, Stockholms Ishockeyförbund, Stockholms Konståkningsförbund, Stockholms Simförbund och Gymnastikförbundet Öst

Förbundens gemensamma yttrande daterat den 12 april 2022 har i huvudsak följande lydelse.

De större specialidrottsförbunden i Stockholm, vilka vi representerar, har beretts tillfälle att inkomma med ett remissvar på idrottsnämndens förslag till Strategi för idrottsanläggningar. Sedan ett antal år har vi valt att samverka i vårt arbete för att skapa bättre anläggningsförutsättningar för idrotten i staden, parallellt med att vi stöder det arbete som bedrivs av RF-Sisu Stockholm. Vår förhoppning och inriktningen för vårt arbete är att den stora bristen i beståndet av idrottsanläggningar i staden ska kunna byggas ikapp och sedan utvecklas i takt med befolkningstillväxten.

Det är givetvis staden som har det primära ansvaret för tillgången på idrottsanläggningar, men vi specialidrottsförbund vill vara en positiv kraft och samarbetspartner till er. Vi har mellan våra förbund skapat en samsyn om hur prioriteringen mellan olika idrotters behov ska tillgodoses sett över tid samt verkar för att våra respektive idrotter beaktas, om än i varierande utsträckning, mellan enskilda år. Det är också naturligt att mindre idrotters behov beaktas i skälig omfattning. Detta remissvar är mot ovanstående bakgrund gemensamt för våra förbund.

*Förbunden stöder i allt väsentligt redovisade behovsberäkningar och föreslagna inriktningsområden

*Förbunden ser fram emot att tillsammans samverka med staden vid planering och byggnation av idrottsanläggningar

*Strategin förutsätter tydliga politiska budskap om vikten av mark för idrottsanläggningar

*Förbunden understryker att elit/bredd hänger ihop och även har stor betydelse för spontanidrotten varför alla dessa tre delar måste omfattas av strategin

*Förbunden välkomnar tillkomsten av idrottscentra

*Evenemangsarenor är en nödvändig del av idrotten

*Förbunden välkomnar alternativa former för finansiering

Den föreslagna strategin, som ska tjäna som ett styrdokument för beslut om nya anläggningar och underhåll av existerande sådana, innehåller övergripande strategier, behovsanalyser och inriktningsområden som vi i de flesta avseende ställer oss bakom.

Den dialog som idrottsförvaltningen fört med våra förbund gemensamt och därefter med respektive förbund har resulterat i en samsyn av de realistiska behov som redovisas. Dessa bör tjäna som underlag för bedömning av erforderlig finansiering samt prioritering av mark som bör göras tillgänglig för idrott i stadsplaneringsarbetet. Vi efterlyser också tydligare riktlinjer för hur Exploateringskontoret ska beakta idrottens behov och roll i samhället i sitt arbete.

Vi vill även framhålla att inriktningsområdet samverkan bör ges hög prioritet. Vi avser då samverka med oss idrottsförbund i planering och utformning av olika projekt. Vi har alla som brukare av anläggningarna djup erfarenhet av behov och funktionalitet, typanläggningar och kostnadseffektivitet. Den erfarenheten tas i dagens läge tillvar i ytterst begränsad omfattning. Dialogen med idrottsförvaltningen har under senare år utvecklats väl men kontakten med fastighetskontoret som utför anläggningarna är i det närmaste obefintlig. Vi hemställer att förbundens expertis blir involverade i en gemensam dialog med idrottsförvaltningen och fastighetskontoret, något som bör bidra till innovation och vara givande för alla tre parterna. Det kommer att leda till kostnadsbesparingar som också kan frigöra medel för ökade resurser för projektledning inom förvaltningarna, något som i dagsläget synes vara en trång sektor för genomförande av ett program för att tillgodose de redovisade behoven.

Den föreslagna strategin berör även stadens ambition att vara en internationell evenemangsstad och behovet av evenemangsarenor för att denna ambition ska kunna förverkligas. Vi noterar att Stockholm med undantag för fotbollen är klart underrepresenterade inom högre seriesystem och så kallad elitverksamhet jämfört med landet i övrigt. Stadens fokus har under lång tid varit enbart på breddverksamhet i föreningsform, motion- och spontanidrott medan de föreningar och idrottare som är på en högre nivå förväntas klara sig med samma anläggningsmässiga förutsättningar som bredden. Detta är inte hållbart. Elit och bredd är beroende av varandra. Bredden, barn och unga behöver sina förebilder inom idrotten om den ska hålla sin position i samhället. Vill vi ha idrottsevenemang värdiga en huvudstad måste vi också ge förutsättningar för framgångsrika lag och idrottare. Satsningar på anläggningar med större publikkapacitet med tillhörande faciliteter ska därför inte ställas i kontrast mot utbyggnad av anläggningar för barn och ungdomsidrotten. Båda behövs och prioriteringar dem emellan får bedömas vid varje särskild tidpunkt.

Genomförandet av olika projekt har, historiskt sätt, av olika skäl ofta dragit ut på tiden och blivit dyrare än beräknat. Vi är medvetna om komplexiteten i stadens arbete och vet att det är många prioriteringar som ska göras samt att konkurrensen om marken är stor. Det kommer därför att krävas mycket arbete, nya kreativa lösningar och samverkan kring planering, samordning, utförande och finansiering. Staden behöver tillsätta resurser för att strategin ska bli verklighet. Vi från idrotten behöver vara med och vi vill gärna bidra.

I det följande lämnas synpunkter på respektive avsnitt i dokumentet. Därefter redovisas några synpunkter som berör våra respektive enskilda idrotter.

Styrdokument

Vi välkomnar att det i strategin för idrottsanläggningar klarlägges vilka övergripande strategier som idrottsförvaltningen och fastighetskontoret har att ta hänsyn till vid utvecklingen av idrottens anläggningar. Det kan bidra till att förståelsen av komplexiteten i genomförande av många projekt ökar.

Inom Vision 2040 Möjligheternas Stockholm vill vi understryka att idrottens samhällskraft väl motiverar en plats i samhällets centrum, vilket också bör beaktas i stadens översiktsplan. I denna anges Hagsätra-Rågsved, Farsta, Skärholmen och Kista-Järva som särskild fokusområden. Vad gäller de två sistnämnda områdena gäller dock att det inte bara behövs idrottsanläggningar utan också åtgärder för att etablera ett starkare föreningsliv för att anläggningarna ska nyttjas på avsett sätt och målen för hälsa och social hållbarhet ska nås.

Vi ser fram mot kommande idrottspolitiska program. Med utgångspunkt i att målet även för detta kommer att vara att stimulerar fler stockholmare till fysisk aktivitet vill vi även peka på att seniorer får ökad uppmärksamhet, om än inte i samma utsträckning som barn och ungdomar. Fysisk aktivitet bland samhällets snabbt växande grupp av äldre har mycket stor inverkan på hälsa och belastning på sjukvården vid sidan av den betydelse den gemenskap som idrotten skapar kan ha för äldres välmående.

Övergripande strategier

Alla våra idrotter verkar för jämställdhet men av historiska skäl är utgångsläget olika. Några idrotter har av tradition haft en dominans av flickor medan flertalet historiskt dominerats av pojkar. Inom de senare idrotterna har dock det kvinnliga idrottandet ökat steg för steg. Vissa är inte långt från en till i det närmaste helt jämställd idrott medan andra har inlett en resa mot ett sådant mål. Det blir därför viktigt att gynna flickors idrottande såväl där tillväxtpotential finns som där andelen flickor redan är stor.

I arbetet för att minska ojämlikheten bör understrykas att inte minst socioekonomiska förutsättningar i olika områden av staden påverkar vilken typ av idrottsanläggningar som attraherar flest nyttjare. Samtidigt ska framhållas att våra förbund arbetar för att våra föreningar ska säkerställa att dess idrott ska vara tillgänglig för alla oavsett socioekonomisk bakgrund.

Strategin gör i detta avsnitt en indelning av anläggningsbehovet i kategorierna föreningsidrott, övrig organiserad idrott/motion samt spontanidrott. Vi anser att indelningen även bör innehålla föreningsidrott med stort publikintresse.

Som en del i begreppet övergripande strategier anser vi att de kostnadsbesparingar som idrotten bidrar med på andra områden inom samhället borde lyftas fram i stadens beslutsprocesser. Vi tänker då på kostnader för socialt utanförskap, fetma, psykisk hälsa, brottslighet mm. De kalkylmodeller som tillämpas synes utgå från att intäkten från idrotten är noll (0), vilket på ett felaktigt sätt leder till att investeringar och drift av idrottsanläggningar missgynnas, när det i stället leder fall leder till betydande vinster för samhället. Idrottens nytta för samhället inklusive värdet av det ideella engagemanget har påvisats i många studier om ”social return on investment”.

Behovsanalys

Rapporten konstaterar att tillgången på anläggningar jämfört med andra kommuner är lägre. Vi vill understryka att verkligheten är att den inte bara är lägre utan snarare kraftigt eftersatt efter decennier av låg prioritering i stadens verksamhet.

De behovsberäkningar som presenteras i detta avsnitt har som tidigare nämnts varit föremål för ingående diskussioner mellan idrottsförvaltningen och idrottsroteln vilket resulterat att vi i stort finner såväl beräkningsmodeller/nyckeltal som redovisade behov vara välgrundade. Det finns dock vissa observationer vid sidan av de stora linjerna som kan vara värda att nämna för respektive idrott.

En utmanande frågeställning är avvägningen mellan reinvesteringar och underhåll kontra nyinvesteringar. Med respekt för behovet av att underhåll bäst bör ske så snart behov föreligger är det vår uppfattning att bristen på anläggningar är så påtaglig att nyinvesteringar bör prioriteras. Idrotten får i rådande läge acceptera att i många fall klara sig med äldre anläggningar även om dessa är omoderna så länge inte säkerhetsrisker föreligger. När äldre anläggningar ska renoveras är det viktigt att ersättningsanläggningar kan anvisas under tiden för renoveringsarbetet.

I fråga om rimliga avstånd till en idrottsanläggning synes dessa vara framtagna med ledning av hur det sett ut i ett historiskt perspektiv. Det kan förstås ifrågasättas men vi finner likväl avståndsnormerna som rimliga. För idrotter med längre avstånd till anläggningar för organiserad idrott bör, som en kompenserande faktor, anläggningar för spontana aktiviteter i närområdet gärna eftersträvas.

Vi noterar att gymnastikens behov inte kartlagts i samma omfattning som för övriga stora idrotter. Gymnastikförbundet Öst har nyligen anslutit sig till vår samverkansgrupp och vi ser gärna att de frågor som tas upp i rapporten om gymnastikens anläggningar blir föremål för fördjupad analys.

Inriktningsområden

Det enligt våra förbund viktigaste området är att staden i översikts och detaljplanering av nya områden och vid utveckling av existerande områden inkluderar idrottsanläggningar i väsentligt större utsträckning än vad som skett hittills. Tydliga anvisningar måste ges till såväl stadsbyggnadskontoret som exploateringskontoret i dessa avseenden. Politiken måste bli än tydligare med att de vill prioritera idrotten inom stadsbyggnadsprocessen

Samma sak gäller för så kallade kompensationsinvesteringar. De senaste årens utveckling har inneburit att idrottsytor tas i anspråk för andra angelägna ändamål samtidigt som nya idrottsytor inte anvisats eller att så skett i för idrotten sämre områden.

Vi välkomnar tanken på fler idrottscentrum där flera av våra idrotter kan ha sin verksamhet. Det skulle även ge möjlighet för mindre idrotter att hitta en effektiv anläggningslösning inom ramen för sådana centra. Vi delar även uppfattningen att en ökad anläggningssamverkan med skolorna i planering och nyttjande av anläggningar i och i anslutning till skolorna är önskvärd.

Förbunden är positiva till en ökad samverkan med externa aktörer vad gäller finansiering av idrottsanläggningar. Vi ser det dock inte som vår uppgift att bedöma om det ur ett finansiellt perspektiv är bäst för staden att själv investera i anläggningar eller att alternativt låta privata aktörer uppföra anläggningar för att sedan hyra ut dessa till

staden. En fördel med privata investeringar synes vara att privata aktörer erfarenhetsmässigt kan upphandla byggprojekt till väsentligt lägre kostnad än staden. Vi ser med stort intresse fram mot erfarenheterna från de pilotprojekt med privat finansiering som är under genomförande med avseende på avtalsstruktur och hyresvillkor. Till dags dato synes förutsättningarna för privata investerare ha varit både komplicerade och otydliga. En förutsättning för privata aktörer synes också vara att staden är beredd att upplåta mark i form av försäljning eller arrenden till villkor som idrotten i slutändan kan bära, dvs på en helt annan nivå än vad som gäller för bostäder och kommersiella fastigheter.

Förbunden stöder rapportens tankar på innovativa lösningar för att nyttja tillgänglig mark på ett optimalt sätt. Inte minst krävs sådana för att tillgodose behovet av idrottsanläggningar i innerstaden, ett problem som är gemensamt för alla idrotterna.

Under avsnittet stockholmarnas efterfrågan hänvisas till forskningsprojektet ung livsstil, vars senaste undersökning avseende Stockholm genomfördes 2014. Förbunden anser att resultatet av denna undersökning är av begränsat värde. Undersökningen riktar sig till hela populationen vare sig man är aktiv inom idrott eller inte. Att personer som inte är aktiva inom idrotten uttrycker preferens för en viss typ av anläggningar innebär inte att det kommer att leda till att de själva blir aktiva. Det är också naturligt att de som är aktiva inom en viss idrott uttrycker att det är värt att satsa på densamma vilket inte heller behöver innebära ökad fysisk aktivitet.

SDF-specifika kommentarer

Fotboll

Inom staden finns ett antal icke använda grusytor som skulle kunna nyttjas för installation av konstgräs, ”Projekt Gröna Grusytor”, till en relativt sett mindre kostnad. Möjligheterna att skapa nya ytor i centrala staden är begränsade varför gärna ser att mark identifieras i områden som exempelvis Järva och Älvsjö för att skapa större idrottskluster med både fotbollsplaner och hallar. Detta kan även ske i samprojekt med grannkommuner.

Futsal är en växande gren inom fotbollen med stark utveckling och popularitet i mer idrottssvaga områden som likhet med övriga hallsporter begränsas av hallbristen.

Basket, handboll, innebandy, futsal

Det bör noteras att även gymnastiken är nyttjare av idrottshallarna samt att futsal tillkommit som en nyttjare. Förbunden vill framhålla vikten att de nya anläggningarna håller mått för fullskalig hall-definition (20x40). Handbollen noterar även behov av beachplaner och basketen av 3 x 3 planer utomhus för spontanaktiviteter.

Simidrotten

Behovsanalysen tar endast hänsyn till simning. Övriga simidrotter som simhopp, vattenpolo och konstsim är inte beaktade.

Ishockey, konståkning

Nya isytor behövs i områden där tillgängligheten till sådana är mycket låg men lika mycket i områden där en ishall redan finns. En väl fungerande föreningsverksamhet kräver mer än en isyta varför tillskott krävs också vid existerande ishallar. Detta kan

avhjälpas med ytterligare en ishall men även genom komplettering med mindre uterinkar och spontanisytor invid existerande hallar.

Likaså kan skridskosporterna göras tillgängliga och populära i nya områden genom att i ett första steg anlägga spontanisytor som kan göras delvis bokningsbara för föreningslivet vid sidan av allmänhetens nyttjande. I ett nästa steg kan sedan förutsättningarna utökas med en ishall.

Friddrott

Behovsanalyserna tar endast hänsyn till friddrottens utomhusverksamhet. Friddrottens verksamhet bedrivs även i inomhushallar, gymnastiksalor och friddrottshallar. Tillgång till inomhusverksamhet är i dag begränsat i vissa områden. Detta skulle kunna avhjälpas genom tillgång till skolgympasalar och mindre hallar. Ett antal mindre beräkningstekniska kommentar föreligger i behovsberäkningarna.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation anfördes av Clara Lindblom (V) enligt följande.

1. Att exploateringsnämnden delvis bifaller kontorets yttrande samt därutöver anföra följande:

Vänsterpartiet välkomnar att idrottsnämnden tagit fram ett förslag till strategi för idrottsanläggningar 2022-2026 och noterar att strategin bekräftar det väl kända underskottet på idrottsanläggningar i staden. Det är därför utmärkt att behoven av olika typer av anläggningar i stadens 13 stadsdelsområden har konkretiserats, så att nya investeringar kan styras mot en jämlikare och jämställdare fördelning i staden. Strategin bör därför kunna bli ett stöd i arbetet med socialt värdeskapande stadsutveckling för att nå en socialt hållbar stad.

Inte oväntat framgår att ökade medel behöver avsättas och lämpliga platser hittas för att bygga de nya anläggningar som det finns behov av. Detta är i linje med vår politik, där vi förutom utökade ekonomiska satsningar föreslagit en rad olika åtgärder för att öka investeringarna och göra dessa mer jämlikt fördelade i staden. Vi har exempelvis motionerat om örönmärkning av en andel i budgeten i exploateringsprojekt för investeringar i idrottsytor på strategiska platser i staden, framtagande av en rörelsefaktor för att säkerställa god tillgång på idrotts- och lekytor i alla delar av staden samt utlysning av en arkitektävling för att identifiera innovativa platser för att skapa ytor för idrott, lek, och fysisk aktivitet i tätbebyggda områden.

När det gäller specialanläggningar instämmer vi i behovet att studera frågan vidare regionalt, då vi ser ett stort behov av regional samplanering och har föreslagit att staden ska utreda möjligheten att skapa ett kommungemensamt idrottsfastighetsbolag i länet. Vidare är det bra att strategin slår fast att satsningar på special- och evenemangsanläggningar inte ska genomföras på bekostnad av anläggningar för barn- och ungdomsidrotten. Däremot tror vi att det kan behövas ytterligare vägledning om hur olika anläggningstyper ska prioriteras vid målkonflikter om exempelvis placering än hänvisning till de övergripande strategierna och det idrottspolitiska programmet. Vi delar också kontorets efterlysning av resonemang om var investerade medel gör störst effekt i relation till de uppsatta målen.

En grundläggande synpunkt från oss är att för långsiktiga lokalbehov är det mest ekonomiskt fördelaktigt att äga lokalerna, vilket innebär att samhällsfastigheter såsom exempelvis idrottsanläggningar för breda idrotter i huvudsak ska byggas och ägas av staden. Under mandatperioden har lokalfrågorna tyvärr i stort hanterats på motsatt sätt, trots att majoriteten inte har kunnat visa att deras komplexa och icke transparenta samverkansprojekt med näringslivet kommer att bli lönsamma för staden sett ur ett livscykelperspektiv.

I strategin resoneras kring vilka idrotter som staden ska försörja med anläggningar utifrån bland annat olika idrotters skiftande kommersiella potential och risken för att trösklarna att utöva vissa idrotter höjs för resurssvaga grupper när lokaler tillhandahålls av privata aktörer. Ett sätt att främja mindre idrotters möjligheter att hyra lokaler till överkomliga hyror är att främja att källarvåningar i de allmännyttiga bostadsbolagens fastigheter upplåts för exempelvis dans och kampsport, vilket vi har föreslagit i ägardirektiven för bostadsbolagen.

Det finns historiska förklaringar till hur lokalfrågan har hanterats för olika idrotter, men om staden ska vara trovärdig i ambitionen att upprätthålla jämlika förutsättningar för idrott krävs att staden agerar kompensatoriskt även i frågan om att uppföra anläggningar. Självklart kommer ändå delar av lokalbehovet behöva tillgodoses i andra lokaler än de som staden har, och då behöver stadens stöd vid behov tillgodoses genom föreningsstöd.

Strategin betonar att tänkbara ersättningsytor i samband med exploatering inte enbart behöver analyseras utifrån möjligheten att ersätta funktionerna utan också utifrån konsekvenserna av en ny lokalisering exempelvis för en lokal förenings verksamhet. Dock vill vi framhålla att strategin tydligare ska klargöra att det ska säkerställas att full kompensation utgår till fastighetsnämnden vid behov av ersättningsinvesteringar. Under tidigare mandatperiod var principen att när idrottsyta togs i anspråk vid byggande av bostäder eller skolor skulle den ersättas. Tyvärr har avsteg gjorts från den principen under nuvarande mandatperiod vilket leder till idrottsytor löpande byggs bort utan att ersättningsytor presenteras.

Vidare pekar strategin tydligt på vikten samverkan mellan stadens nämnder för att tillsammans kunna hantera både ett bedömt befintligt underskott av idrottshallar och en förväntad befolkningsökning. Vänsterpartiet anser att idrottsnämnden och fastighetsnämnden tillsammans med utbildningsnämnden och SISAB i större utsträckning bör samplanera idrottshallar för att tillgodose både skolans och föreningslivets verksamhet - istället för att som den grönbåa majoriteten avyttra värdefulla skolfastigheter.

Idag har vi ett läge där för få investeringar och satsningar inom idrotten har lett till brist på idrottshallar och idrottsytor. Under det grönbåa styret har investeringsvolymerna minskat, jämfört med föregående mandatperiod när den rödgrönrosa majoriteten gjorde en historisk uppryckning. Investeringarna fördubblades och vi började bygga ikapp lokalbristen. Riktade satsningar och ökat stöd till föreningar bidrog till att skapa möjligheter för alla att ta del av idrott och föreningsliv. Mellan 2014 och 2018 färdigställdes fyra fullstora idrottshallar, 19 nya konstgräsplaner samt att renoveringar genomfördes av ett antal sim- och idrottshallar.

Den nuvarande utvecklingen kan inte tillåtas fortsätta, men med ett nytt progressivt styre i stadshuset och en ny och förbättrad strategi för idrottsanläggningar kommer vi att kunna få ett mer jämställt och jämlikt idrottande i Stockholm.

Fastighetsnämnden

Reservation anfördes av Clara Lindblom m.fl. (V) enligt följande.

1. Att fastighetsnämnden delvis bifaller kontorets yttrande samt därutöver anföra följande:

Se under exploateringsnämnden.

Särskilt uttalande gjordes av Linda Agetoft m.fl. (S) enligt följande.

Vi välkomna denna strategi för idrottsanläggningar för de kommande åren. Strategin ger en övergripande kartläggning av underskottet på idrottsanläggningar som råder i staden. Strategin beskriver även tydligt ett läge där för få investeringar och satsningar inom idrotten lett till brist på idrottshallar och idrottsytor.

Under föregående mandatperiod, när den rödgrönrosa majoriteten hade ansvaret för idrotten, gjordes en historisk uppryckning. Vi dubblerade investeringarna och började bygga ikapp lokalbristen. Vi gjorde riktade satsningar och ökade stödet till föreningar för att skapa möjligheter för alla att ta del av idrott och föreningsliv. Mellan år 2014 och 2018 färdigställdes fyra fullstora idrottshallar, 19 nya konstgräsplaner samt renoveringar genomfördes av ett antal av stadens sim- och idrottshallar. I en stad som växer ökar bristen på idrottsanläggningar. Bara för att för samma tillgång till idrottsanläggningar som Göteborg skulle vi behöva bygga 24 fotbollsplaner, 45 stora idrottshallar, 10 ishallar och 3 simhallar.

Den grönblå majoriteten har nu en naiv syn på att det är ekonomiskt uthålligt att låta marknaden bygga och förvalta idrottsanläggningar. Det är en felaktig syn då det generellt sett blir klart billigare om staden finansierar och bygger välprojekterade anläggningar, dessutom vet vi att särskilt för simhallar så är det omöjligt att få seriösa företag att genomföra sådana så kallat OPS-lösningar. Vi anser att samplanering och projektering i tid är en klokare användning av skattebetalarnas pengar istället för att hoppas att anläggningsbristen ska lösas genom kostsamma OPS-lösningar. Under den föregående majoriteten så gällde principen att när en idrottsyta togs i anspråk vid byggande av bostäder eller skolor så skulle den ersättas. Tyvärr har avsteg gjorts från den principen vilket leder till att idrottsytor byggs bort utan att ersättningsytor ordnas, ett problem som även lyfts fram i strategin. Vidare pekar även strategin tydligt på vikten av samverkan mellan stadens olika nämnder för att tillsammans kunna hantera underskott av idrottshallar och en förväntad befolkningsökning.

Om den här utvecklingen tillåts att fortsätta riskerar staden få en större brist på anläggningar i relation till befolkningsmängden. Stockholm kan bättre.

Särskilt uttalande gjordes av Göran Ek (SD) enligt följande.

Sverigedemokraterna ställer sig i stort bakom remissförslaget för idrottsanläggningar 2022–2026. Den föreslagna strategin har likt dess föregångare en högt ställd målbild om god tillgång till idrotts och aktivitetsplatser. Trots den lovvärda målbilden, råder det i dagsläget ett underskott på idrottsanläggningar. I takt med befolkningsutvecklingen för kommande år krävs ett ökat byggande. Stockholms stad har varit allt för bristfälliga i prioriteringen av markyta för nya idrottsanläggningar. För att uppnå strategins vision om ökat idrottande måste arbetet genomsyra detaljplanläggningen och översiktsplanens inriktning.

Sverigedemokraterna instämmer i behovet av särskilda insatser riktade mot ungdomar 13–20 år, med fokus på flickor, personer med funktionsnedsättning samt barn och unga 10–20 år med låg socioekonomisk bakgrund. Däremot delar vi inte uppfattningen om att särskilda insatser bör genomföras för flickor 10–20 år med utländsk bakgrund. I stället vill vi se en större likabehandling av barn och unga. Fokus bör därför ligga på att fånga upp alla flickor 10–20 år då detta är mest inkluderande.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av Sara Stenudd m.fl. (V) enligt följande.

Se under exploateringsnämnden.

Särskilt uttalande gjordes av Joakim Larsson m.fl. (M), Björn Ljung (L), Cecilia Obermüller (MP), Fredrik Lindstål (C) och Mikael Valier (KD) enligt följande.

Den grönbå majoriteten välkomnar strategin och skulle gärna se en utveckling av densamma så att den även beaktar behovet av ytor, anläggningar och satsningar på fler av de alternativa idrotterna som nu inte anges som de mest prioriterade t.ex. tennis, konståkning, hästsport, cricket. I övrigt är kontorets förslag till utlåtande välformulerat och lyfter fram viktiga frågor.

Särskilt uttalande gjordes av Jan Valeskog m.fl. (S) enligt följande.

Vi välkomnar denna strategi för idrottsanläggningar för de kommande åren. Strategin ger en övergripande kartläggning av underskottet på idrottsanläggningar som råder i staden. Strategin beskriver även tydligt ett läge där för få investeringar och satsningar inom idrotten lett till brist på idrottshallar och idrottsytor.

Under föregående mandatperiod, när den rödgrönrosa majoriteten hade ansvaret för idrotten, gjordes en historisk uppryckning. Vi dubblerade investeringarna och började bygga ikapp lokalbristen. Vi gjorde riktade satsningar och ökade stödet till föreningar för att skapa möjligheter för alla att ta del av idrott och föreningsliv. Mellan år 2014 och 2018 färdigställdes fyra fullstora idrottshallar, 19 nya konstgräsplaner samt renoveringar genomfördes av ett antal av stadens sim- och idrottshallar. I en stad som växer ökar bristen på idrottsanläggningar. Bara för att för samma tillgång till idrottsanläggningar som Göteborg skulle vi behöva bygga 24 fotbollsplaner, 45 stora idrottshallar, 10 ishallar och 3 simhallar.

Den grönblå majoriteten har nu en naiv syn på att det är ekonomiskt uthålligt att låta marknaden bygga och förvalta idrottsanläggningar. Det är en felsyn då det generellt sett blir klart billigare om staden finansierar och bygger välprojekterade anläggningar och dessutom vet vi att särskilt för simhallar så är det omöjligt att få seriösa företag att genomföra sådana så kallat OPS-lösningar. Vi anser att samplanering och projektering i tid är en klokare användning av skattebetalarnas pengar istället för att hoppas att anläggningsbristen ska lösas genom kostsamma OPS-lösningar.

Under den föregående majoriteten så gällde principen att när en idrottsyta togs i anspråk vid byggande av bostäder eller skolor så skulle den ersättas. Tyvärr har avsteg gjorts från den principen vilket leder till att idrottsytor byggs bort utan att ersättningsytor ordnas, ett problem som även lyfts fram i strategin. Vidare pekar även strategin tydligt på vikten av samverkan mellan stadens olika nämnder för att tillsammans kunna hantera underskott av idrottshallar och en förväntad befolkningsökning.

Om den här utvecklingen tillåts att fortsätta riskerar staden få en större brist på anläggningar i relation till befolkningens mängden.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Ismo Pato (SD) enligt följande.

1. Att delvis avslå förvaltningens förslag till beslut, samt att därutöver anförda följande:

Sverigedemokraterna ställer sig i stort bakom remissförslaget för idrottsanläggningar 2022–2026. Den föreslagna strategin har likt dess föregångare en högt ställd målbild om god tillgång till idrotts- och aktivitetsplatser. Trots den lovvärda målbilden, råder det i dagsläget ett underskott på idrottsanläggningar. I takt med befolkningsutvecklingen för kommande år krävs ett ökat byggande. Stockholms stad har varit alltför bristfälliga i prioriteringen av markyta för nya idrottsanläggningar. För att uppnå strategins vision om ökat idrottande måste arbetet genomsyra detaljplanläggningen och översiktsplanens inriktning.

Sverigedemokraterna instämmer i behovet av särskilda insatser riktat mot ungdomar 13–20, med fokus på flickor, personer med funktionsnedsättning, barn och unga 10–20 år med låg socioekonomisk bakgrund. Däremot delar vi inte uppfattningen om

att särskilda insatser bör genomföras mot unga med annan utländsk bakgrund än svensk. I stället vill vi se en likabehandling av barn och unga oavsett bakgrund. Fokus bör ligga på att fånga upp fler individer med låg socioekonomisk bakgrund, då denna innefattar såväl individer med svensk som utländsk bakgrund.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Gustav Johansson m.fl. (M), Urban Rybrink (L), Ola Gabrielson (MP), Christina Peterson (C), Veronica Palm m.fl. (S), Hassan Jama m.fl. (V) och Emelie Wasserman (SD) enligt följande.

Enskede-Årsta-Vantör är en stadsdel som växer. De kommande årtionden kommer mängder med nya bostäder byggas och många nya invånare flytta till stadsdelen. Det är såklart positivt men det ställer också stora krav på staden att leverera den kommunala servicen de boende i Stockholm kan förvänta sig. Det är vad den nya strategin för idrottsanläggningar måste svara upp mot.

Redan i dagsläget är det mycket ont om idrottsytor i Stockholm och inte minst i Enskede-Årsta-Vantör. Flera av nämndens ledamöter blir regelbundet kontaktade av representanter för idrottsrörelsen och idrottsklubbarna och dessa vittnar om svårigheterna att bedriva en god verksamhet med den brist på hallar och idrottsytor som finns. Idrottsytorna räcker inte till och klubbarna tvingas på grund av detta i flera fall tacka nej till nya utövare. Läger vi dessutom till den stora inflyttningen är det lätt att förstå att detta problem bara kommer öka med tiden.

Stadsdelsnämnden samverkar i flera fall med idrottsklubbarna i det förebyggande arbetet. I vissa fall rör det sig om IOP som riktar sig till unga flickor i riskzonen för att bli stillasittande. I andra fall rör det sig om förebyggande arbete i form av spontanfotboll och grillkvällar för ungdomar i utförskapsområden. Samtliga dessa verksamheter kräver, dels en god samverkan mellan staden och de ideella idrottsklubbarna, dels tillgång till ytor att verka på.

Säkerställer vi inte detta kan en stor del av klubbarnas förebyggande arbete gå förlorat och stadsdelen riskerar i så fall att behöva ersätta dessa verksamheter med andra, mer kostnadsdrivande alternativ.

Vi anser att idrottsförvaltningen har en god ansats i sitt förslag till program men att det är för lite och för sent. Vi vet att idrotten, både den organiserade och den spontana, är bevisat effektiva förebyggande verksamheter. Detta gäller inte minst i utsatta områden. Det är viktigt att staden möjliggör för så många som möjligt att utöva någon form av idrott. Idrottsförvaltningen måste därför öka takten i planeringen och färdigställandet av såväl nya som befintliga men undermåliga idrottsytor.

Särskilt uttalande gjordes av Emelie Wasserman (SD) enligt följande.

Se under fastighetsnämnden.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Leif Söderström (SD) enligt följande.

Se under Bromma stadsdelsnämnd.

Reservation anfördes av Henrik Åkerlund (SD) enligt följande.

Se under Bromma stadsdelsnämnd.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Özlem Körhan m.fl. (V) enligt följande.

Förslag till beslut

1. Delvis bifalla kontorets yttrande
2. Därutöver anföra följande

Vänsterpartiet välkomnar att idrottsnämnden tagit fram ett förslag till strategi för idrottsanläggningar 2022-2026 och noterar att strategin bekräftar det väl kända underskottet på idrottsanläggningar i staden. Det är därför utmärkt att behoven av olika typer av anläggningar i stadens 13 stadsdelsområden har konkretiserats, så att nya investeringar kan styras mot en jämlikare och jämställdare fördelning i staden. Strategin bör därför kunna bli ett stöd i arbetet med socialt värdeskapande stadsutveckling för att nå en socialt hållbar stad.

Inte oväntat framgår att ökade medel behöver avsättas och lämpliga platser hittas för att bygga de nya anläggningar som det finns behov av. Detta är i linje med vår politik, där vi förutom utökade ekonomiska satsningar föreslagit en rad olika åtgärder för att öka investeringarna och göra dessa mer jämlikt fördelade i staden. Vi har exempelvis motionerat om örönmärkning av en andel i budgeten i exploateringsprojekt för investeringar i idrottsytor på strategiska platser i staden, framtagande av en rörelsefaktor för att säkerställa god tillgång på idrotts- och lektytor i alla delar av staden samt utlysning av en arkitekttävling för att identifiera innovativa platser för att skapa ytor för idrott, lek, och fysisk aktivitet i tätbebyggda områden.

När det gäller specialanläggningar instämmer vi i behovet att studera frågan vidare regionalt, då vi ser ett stort behov av regional samplanering och har föreslagit att sta-

den ska utreda möjligheten att skapa ett kommungemensamt idrottsfastighetsbolag i länet. Vidare är det bra att strategin slår fast att satsningar på special- och evenemangs- anläggningar inte ska genomföras på bekostnad av anläggningar för barn- och ungdomsidrotten. Däremot tror vi att det kan behövas ytterligare vägledning om hur olika anläggningstyper ska prioriteras vid målkonflikter om exempelvis placering än hänvisning till de övergripande strategierna och det idrottspolitiska programmet. Vi delar också kontorets efterlysning av resonemang om var investerade medel gör störst effekt i relation till de uppsatta målen.

En grundläggande synpunkt från oss är att för långsiktiga lokalbehov är det mest ekonomiskt fördelaktigt att äga lokalerna, vilket innebär att samhällsfastigheter såsom exempelvis idrottsanläggningar för breda idrotter i huvudsak ska byggas och ägas av staden. Under mandatperioden har lokalfrågorna tyvärr i stort hanterats på motsatt sätt, trots att majoriteten inte har kunnat visa att deras komplexa och icke transparenta samverkansprojekt med näringslivet kommer att bli lönsamma för staden sett ur ett livscykelperspektiv.

I strategin resoneras kring vilka idrotter som staden ska försörja med anläggningar utifrån bland annat olika idrotters skiftande kommersiella potential och risken för att trösklarna att utöva vissa idrotter höjs för resurssvaga grupper när lokaler tillhandahålls av privata aktörer. Ett sätt att främja mindre idrotters möjligheter att hyra lokaler till överkomliga hyror är att främja att källarvåningar i de allmännyttiga bostadsbolagens fastigheter upplåts för exempelvis dans och kampsport, vilket vi har föreslagit i ägardirektiverna för bostadsbolagen.

Det finns historiska förklaringar till hur lokalfrågan har hanterats för olika idrotter, men om staden ska vara trovärdig i ambitionen att upprätthålla jämlika förutsättningar för idrott krävs att staden agerar kompensatoriskt även i frågan om att uppföra anläggningar.

Självklart kommer ändå delar av lokalbehovet behöva tillgodoses i andra lokaler än de som staden har, och då behöver stadens stöd vid behov tillgodoses genom föreningsstöd.

Strategin betonar att tänkbara ersättningsytor i samband med exploatering inte enbart behöver analyseras utifrån möjligheten att ersätta funktionerna utan också utifrån konsekvenserna av en ny lokalisering exempelvis för en lokal förenings verksamhet. Dock vill vi framhålla att strategin tydligare ska klargöra att det ska säkerställas att full kompensation utgår till fastighetsnämnden vid behov av ersättningsinvesteringar. Under tidigare mandatperiod var principen att när idrottsyta togs i anspråk vid byggande av bostäder eller skolor skulle den ersättas. Tyvärr har avsteg gjorts från den principen under nuvarande mandatperiod vilket leder till idrottsytor löpande byggs bort utan att ersättningsytor presenteras

Vidare pekar strategin tydligt på vikten samverkan mellan stadens nämnder för att tillsammans kunna hantera både ett bedömt befintligt underskott av idrottshallar och en förväntad befolkningsökning. Vänsterpartiet anser att idrottsnämnden och fastighetsnämnden tillsammans med utbildningsnämnden och SISAB i större utsträckning bör samplanera idrottshallar för att tillgodose både skolans och föreningslivets verksamhet - istället för att som den grönbåa majoriteten avyttra värdefulla skolfastigheter.

Idag har vi ett läge där för få investeringar och satsningar inom idrotten har lett till brist på idrottshallar och idrottsytor. Under det grönbåa styret har investeringsvoly-

merna minskat, jämfört med föregående mandatperiod när den rödgrönrosa majoriteten gjorde en historisk uppryckning. Investeringarna fördubblades och vi började bygga ikapp lokalbristen. Riktade satsningar och ökat stöd till föreningar bidrog till att skapa möjligheter för alla att ta del av idrott och föreningsliv. Mellan 2014 och 2018 färdigställdes fyra fullstora idrottshallar, 19 nya konstgräsplaner samt att renoveringar genomfördes av ett antal sim- och idrottshallar.

Den nuvarande utvecklingen kan inte tillåtas fortsätta, men med ett nytt progressivt styre i stadshuset och en ny och förbättrad strategi för idrottsanläggningar kommer vi att kunna få ett mer jämställt och jämlikt idrottande i Stockholm.

Ersätтарыtrande gjordes av Angelo Tapia (Fi) enligt följande.

Vi välkomnar Idrottsförvaltningens Strategi för Idrottsanläggningar 2022–2026. Strategin ger en övergripande kartläggning av underskottet på idrottsanläggningar som råder i staden.

Strategin beskriver även tydligt ett läge där för få investeringar och satsningar inom idrotten lett till brist på idrottshallar och idrottsytor. Under föregående mandatperiod, när den rödgrönrosa majoriteten hade ansvaret för idrotten, gjordes en historisk uppryckning. Vi dubblade investeringarna och började bygga ikapp lokalbristen.

Vi gjorde riktade satsningar och ökade stödet till föreningar för att skapa möjligheter för alla att ta del av idrott och föreningsliv. Vi uppskattar att strategin har ett tydligt fokus på jämlik och jämställd idrott och att fokus är på breddidrott och på barn och unga.

Mellan 2014 och 2018 färdigställdes fyra fullstora idrottshallar, 19 nya konstgräsplaner samt renoveringar genomfördes av ett antal av stadens sim- och idrottshallar. I strategin beskrivs tydligt den stora bristen på såväl simhallar som andra idrottsanläggningar i Söderort. Vi ser därför behov av snara investeringar likt de vi genomförde i majoritet.

Under den föregående majoriteten så lydte principen att när idrottsyta togs i anspråk vid byggande av bostäder eller skolor så skulle den ersättas. Tyvärr har avsteg gjorts från den principen vilket leder till idrottsytor byggs löpande bort utan att ersättningsytor presenteras, ett problem som även lyfts fram i strategin. Vidare pekar även strategin tydligt på vikten av att genom samverkan mellan stadens olika nämnder för att tillsammans kunna hantera både ett bedömt underskott av idrottshallar och en förväntad befolkningsökning. Vänsterpartiet anser att Idrottsnämnden och fastighetsnämnden med utbildningsnämnden och SISAB i större utsträckning bör samplanera idrottshallar för att tillgodose både skolans och föreningslivets verksamhet - i stället för att som den grönbåa majoriteten – avyttra värdefulla skolfastigheter.

Om den här utvecklingen tillåts att fortsätta kommer vi staden inom kort ha en betydligt större brist på anläggningar och idrottsytor än tidigare trots alla investeringar som gjordes under förra mandatperioden.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Max Almflod (SD) enligt följande.

Se under Bromma stadsdelsnämnd.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Julian Kroon (SD) enligt följande.

Se under Bromma stadsdelsnämnd.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Anders Storm (SD) enligt följande.

Se under Bromma stadsdelsnämnd.

Särskilt uttalande gjordes av Tina Krantz m.fl. (V) och Monica Lövström m.fl. (S) enligt följande.

Vänsterpartiet och Socialdemokraterna välkomnar Idrottsförvaltningens Strategi för Idrottsanläggningar 2022–2026. Strategin ger en övergripande kartläggning av det underskott på idrottsanläggningar som råder i staden. Strategin beskriver tydligt hur för få investeringar och satsningar inom idrotten lett till brist på både idrottshallar och idrottsytor. Vi vill dock försäkra oss om att behovet av t.ex. simhallar, idrottshallar och ishallar framgår av strategin, mot bakgrund av det tryck vi upplever från stadsdelens invånare.

Andra behov som finns är exempelvis tennishallar och tennisplaner, där Spårvägens IF enbart i vår stadsdel har 200 barn och ungdomar i kö till sin verksamhet. Här behöver man tänka på idrottsytor för både träning vintertid och sommartid. I utsatta områden är det extra viktigt med närliggande tillgängliga ytor där föreningar kan ha verksamhet oberoende av årstid, att inte ha tillräckliga resurser ska inte hindra barn och unga från att kunna delta på lika villkor. Idrott skapar förutom glädje och rörelse även en känsla av gemenskap, att som ung få känna tillhörighet genom en fritidsaktivitet är förebyggande på många olika sätt.

Vi vill också att fördelning av tider finns med i strategin. Ett allmänt problem kopplat till tider är att killars träning ofta går före tjejers träning. Vi ser liknande mönster när det gäller de stora och resursstarka lagen, samt vuxenidrotten, som snabbt tar tider från mindre lag.

Under föregående mandatperiod, när den rödgrönrosa majoriteten hade ansvaret för idrotten, gjordes en historisk uppräckning. Vi dubblerade investeringarna och började bygga i kapp lokalbristen. Vi gjorde riktade satsningar och ökade stödet till föreningar för att skapa möjligheter för alla att ta del av idrott och föreningsliv. Mellan 2014 och 2018 färdigställdes fyra fullstora idrottshallar, 19 nya konstgräsplaner och renoveringar genomfördes av ett antal av stadens sim- och idrottshallar.

Tyvärr har investeringsvolymerna minskat under det grönbå styret. Under vår tid i majoritet så lydde principen att när en idrottsyta togs i anspråk vid byggande av bostäder eller skolor, så skulle den ersättas. Vi ser att avsteg gjorts från denna princip. Vilket har lett till att idrottsytor byggs bort utan att ersättningsytor presenteras, ett problem som även lyfts fram i strategin. Strategin lyfter fram vikten av samverkan mellan stadens olika nämnder för att kunna hantera både ett bedömt underskott av idrottshallar och en förväntad befolkningsökning.

Vänsterpartiet och Socialdemokraterna anser att Idrottsnämnden, Fastighetsnämnden, Utbildningsnämnden och SISAB i större utsträckning bör samplanera idrottshallar för att tillgodose både skolans och föreningslivets verksamhet – i stället för att som den grönbåa majoriteten – sälja ut värdefulla skolfastigheter likväl som idrottshallar, till exempel Brännkyrkahallen och Gubbängshallen. Det innebär ju mindre demokratisk kontroll och därmed att det kan bli dyrare och därmed missgynna små och mindre resursstarka lag. Dessutom kan man inte göra en rimlig fördelning av träningstider från stadens sida. Om den här utvecklingen tillåts fortsätta kommer staden inom kort ha en betydligt större brist på anläggningar och idrottsytor än tidigare.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Salar Rashid m.fl. (S), Shamsa Ali Hassan m.fl. (V) enligt följande.

1. Att delvis bifalla stadsdelsförvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande

Oppositionen välkomnar att idrottsnämnden tagit fram ett förslag till strategi för idrottsanläggningar 2022-2026 och noterar att strategin bekräftar det väl kända underskottet på idrottsanläggningar i staden. Det är därför utmärkt att behoven av olika typer av anläggningar i stadens 13 stadsdelsområden har konkretiserats, så att nya investeringar kan styras mot en mer jämlik och jämställd fördelning i staden. Strategin bör därför kunna bli ett stöd i arbetet med socialt värdeskapande stadsutveckling för att nå en socialt hållbar stad.

Vi hade önskat att staden på Vårbergs IP hade fullföljt sina planer att bygga ut idrottsplatsen, sina projekteringar för att bygga en ny multihall innehållande en fotbollshall, en idrottshall, servicefunktioner till uteidrottsytorna, boulebanor, en blackbox och lokal för fritidsändamål samt sina pågående projekt att anlägga konstgräsplaner. SISAB borde även fått behålla uppdraget att bygga en grundskola i närheten av Sättra IP.

Vi anser att samplanering och planering i tid är en klokare placering av skattebetalarnas pengar istället för att hoppas att anläggningsbristen ska lösas genom OPSlösningar. Under föregående mandatperiod, när den rödgrönrosa majoriteten hade ansvaret för idrotten, gjordes en historisk uppryckning. Vi dubblade investeringarna och började bygga ikapp lokalbristen. Vi gjorde riktade satsningar och ökade stödet till föreningar för att skapa möjligheter för alla att ta del av idrott och föreningsliv.

Mellan 2014 och 2018 färdigställdes fyra fullstora idrottshallar, 19 nya konstgräsplaner samt renoveringar genomfördes av ett antal av stadens sim- och idrottshallar. I en stad som växer ökar bristen på idrottsanläggningar. Bara för att för samma tillgång till idrottsanläggningar som Göteborg skulle vi behöva bygga 24 fotbollsplaner, 45 stora idrottshallar, 10 ishallar och 3 simhallar.

Den grönblå majoriteten lägger alla ägg i samma korg och hävdar därför att marknaden ska bygga och drifva idrottsanläggningar. En grundläggande synpunkt från oss är att för långsiktiga lokalbehov är det mest ekonomiskt fördelaktigt att äga lokalerna, vilket innebär att samhällsfastigheter såsom exempelvis idrottsanläggningar för breda idrotter i huvudsak ska byggas och ägas av staden. Under mandatperioden har lokalfrågorna tyvärr i stort hanterats på motsatt sätt, trots att majoriteten inte har kunnat visa att deras komplexa och icke transparenta samverkansprojekt med näringslivet kommer att bli lönsamma för staden sett ur ett livscykelperspektiv.

I strategin resoneras kring vilka idrotter som staden ska försörja med anläggningar utifrån bland annat olika idrotters skiftande kommersiella potential och risken för att trösklarna att utöva vissa idrotter höjs för resurssvaga grupper när lokaler tillhandahålls av privata aktörer. Ett sätt att främja mindre idrotters möjligheter att hyra lokaler till överkomliga hyror är att främja att källarvåningar i de allmännyttiga bostadsbolagens fastigheter upplåts för exempelvis dans och kampsport, vilket vi har föreslagit i ägardirektiven för bostadsbolagen.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Jihad Adlouni (SD) enligt följande.

Se under Bromma stadsdelsnämnd.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Anders Göransson m.fl. (alla S) enligt följande.

Att som tillägg till förvaltningens förslag till beslut anföras följande:

Vi vill omvandla utomhusdelen av Eriksdalsbadet till en integrerad del av parkområdet nere vid Årstaviken/Eriksdal. Badet skulle bli kvar men med en avgiftsfri utomhusdel.

På så sätt skulle vi kunna skapa ett nytt stort parkområde, som kan fyllas med massor med idrottsaktiviteter. Vi skulle tillgängliggöra mark, som idag är övergiven under nio av tolv månader, i ett av Södermalms mest attraktiva rekreationsområden. Vi skulle få bort besvärliga barriärer, öka tryggheten och samtidigt stärka kopplingen mellan Årstaviken och Skanstull.

Vi vill också lägga konstgräs på de återstående grusplanerna.

Det är viktigt att staden gör sina bedömningar utifrån ett helhetsperspektiv. När grusfotbollsplanerna omvandlats till konstgräsplaner har det dels inneburit att mångdubbelt fler använder dessa ytor dels att stadsmiljön blivit både mer levande och trygg. Det gäller såväl på Södermalm som i andra delar av staden. Och på Södermalm skulle en eller ett par fotbollsplaner till, även om de är små, vara av mycket stor betydelse. Därför tror vi på en fortsatt utbyggnad, i linje med stadens miljötänkande.

Allt detta måste givetvis ske i linje med den strategi kring konstgräs som staden utarbetat.

Särskilt uttalande gjordes av Martin Westmont (SD) enligt följande.

Sverigedemokraternas ambition är att ge stockholmarna, från tidig skolålder till sen ålderdom de bästa förutsättningarna till en hälsosam och vital livsstil. Det behövs fler moderna idrottshallar där många olika aktiviteter kan utövas. Stockholm har brist på fullstora inomhushallar, därför vill vi bygga fler under kommande mandatperiod. Det skall skapas förutsättningar för att flera olika typer av idrotter kan utövas på idrottsanläggningarna än det som är möjligt idag. Nya anläggningar ska planeras med miljöhänsyn och minimera energiförbrukningen.

Befintliga skolidrottshallar och skollokaler skall kartläggas för lämplighet att utanför skoltid upplåtas för idrott och annan föreningsverksamhet. Det ska finnas gott om tillgängliga ytor för spontanidrott och lek, vilka med fördel lokaliseras invid skolor, parker och i bostadsområden.

Särskilt uttalande gjordes av Charlotte Lilja Pittuco och Frida Nehrfors Hultén (båda V) enligt följande.

Vänsterpartiet välkomnar att idrottsnämnden har tagit fram ett förslag till strategi för idrottsanläggningar 2022–2026 och noterar att strategin bekräftar det väl kända underskottet på idrottsanläggningar i staden. Det är därför utmärkt att behoven av olika typer av anläggningar i stadsdelarna har konkretiserats, så att nya investeringar kan styras mot en jämlikare och jämställdare fördelning i staden.

Den föreslagna strategin anger att fem nya konstgräsplaner och flera andra idrottsanläggningar behövs inom Södermalms stadsdelsområde. Vi ser dock i likhet med stadsdelsförvaltningen en utmaning i att hitta lämpliga ytor för dessa anläggningar då det är viktigt att bevara ytor i Södermalms parker för bland annat lek och rekreation.

En grundläggande synpunkt från oss är att för långsiktiga lokalbehov är det mest ekonomiskt fördelaktigt att äga lokalerna, vilket innebär att samhällsfastigheter såsom exempelvis idrottsanläggningar för breda idrotter i huvudsak ska byggas och ägas av staden. I strategin resoneras kring vilka idrotter som staden ska försörja med anläggningar utifrån bland annat olika idrotters skiftande kommersiella potential och risken för att trösklarna att utöva vissa idrotter höjs för resurssvaga grupper när lokaler tillhandahålls av privata aktörer. Ett sätt att främja mindre idrotters möjligheter att hyra lokaler till överkomliga hyror är att främja att källarvåningar i de allmännyttiga bostadsbolagens fastigheter upplåts för exempelvis dans och kampsport, vilket Vänsterpartiet har föreslagit i ägardirektiven för bostadsbolagen. Självklart kommer ändå delar av lokalbehovet behöva tillgodoses i andra lokaler än de som staden har, och då behöver stadens stöd vid behov tillgodoses genom föreningsstöd.

Under tidigare mandatperiod var principen att när idrottsyta togs i anspråk vid byggande av bostäder eller skolor skulle den ersättas. Tyvärr har avsteg gjorts från den principen under nuvarande mandatperiod vilket leder till att idrottsytor löpande byggs bort utan att ersättningsytor presenteras.

Vidare pekar strategin tydligt på vikten av samverkan mellan stadens nämnder för att tillsammans kunna hantera både ett bedömt befintligt underskott av idrottshallar och en förväntad befolkningsökning. Vänsterpartiet anser att idrottsnämnden och fastighetsnämnden tillsammans med utbildningsnämnden och SISAB i större utsträckning bör samplanera idrottshallar för att tillgodose både skolans och föreningslivets verksamhet – istället för att som den grönbåa majoriteten avyttra värdefulla skolfastigheter.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) och Jamie Barrios m.fl. (V) enligt följande.

1. Att delvis godkänna förvaltningens svar.
2. Att därutöver anföra:

Vi välkomnar idrottsförvaltningens Strategi för idrottsanläggningar 2022-2024. Strategin ger en övergripande kartläggning av underskottet på idrottsanläggningar som råder i staden. Strategin beskriver även tydligt ett läge där för få investeringar och satsningar inom idrotten lett till brist på idrottshallar och idrottsytor.

Under föregående mandatperiod, när den rödgrönrosa majoriteten satt vid rodret, gjordes en historisk uppräckning. Vi dubblerade investeringarna och började bygga ikapp lokalbristen. Vi gjorde riktade satsningar och ökade stödet till föreningar för att skapa möjligheter för alla att ta del av idrott och föreningsliv. Mellan 2014 och 2018 färdigställdes fyra fullstora idrottshallar, 19 nya konstgräsplaner samt renoveringar genomfördes av ett antal av stadens sim- och idrottshallar. Investeringsvolymerna har dock minskat under det grönbåa styret. Majoriteten lägger istället alla ägg i samma

korg och hoppas att marknaden ska bygga och drifva idrottsanläggningar. Under den föregående majoriteten så lydde principen att när idrottsyta togs i anspråk vid byggande av bostäder eller skolor så skulle den ersättas. Tyvärr har avsteg gjorts från den principen, ett problem som även lyfts fram i Strategin.

Vidare pekar Strategin på vikten av att stadens nämnder ska samverka för att lösa dagens underskott och förebygga framtida underskott av. Vi menar dock att staden bör ta ett större ansvar för att planera, i stället för att hoppas att anläggningsbristen ska lösas genom OPS-lösningar. Om den här utvecklingen tillåts att fortsätta kommer vi staden inom kort ha en betydligt större brist på anläggningar och idrottsytor än tidigare trots alla investeringar som gjordes under förra mandatperioden.

Vidare anser vi att

-En simhall i Norra Djurgårdsstaden bör byggas: Norra Djurgårdsstaden är en del av Östermalm och många flyttar och har flyttat till Norra Djurgårdsstaden. Därför anser vi det är lämpligt med ytterligare en simhall utöver GIH-badet på Östermalm.

-Toaletter och omklädningsrum vid stadens bollplaner inrättas: Tillgång till goda utrymmen för ombyte är avgörande för att göra bollplanerna trevliga och attraktiva att använda. För närvarande har barn och ungdomar, som i stor utsträckning nyttjar våra bollplaner t.ex. Ekhagens bollplan, inte tillgång tilltoaletter och omklädningsrum

-Överdäckning av Kampementsbadet inrättas. Östermalm har 70 000 invånare. Att täcka över ett utomhusbad borde därför vara möjligt.

Särskilt uttalande gjordes av Andréa Hedin m.fl. (M), Christina Messick m.fl. (L), Vivianne Gunnarsson m.fl. (MP) och Louise Gellin m.fl. (C) enligt följande.

Vi instämmer i förvaltningens svar men vill ytterligare trycka på att idrott är viktig för alla åldrar och att det finns möjligheter till vardagsidrott i närområdena har viktiga hälsoaspekter.

De övergripande strategierna för idrotten i Stockholm är jämställdhet, jämlikhet, bredd i utbud samt klimat och miljö. Dessa strategier utgår, enligt idrottsförvaltningen i stor utsträckning från innehållet i det idrottspolitiska programmet samt övriga relevanta styrdokument. Det är bra att ungdomar 7-20 år är en prioriterad grupp. Den som tidigt lär sig tycka om och praktisera idrott fortsätter med det även i äldre åldrar. Därför är det en brist i programmet att inte nämna människor som vill praktisera idrott i vuxna aktiva åldrar såväl som äldre. Vuxna och äldre ska även de erbjudas möjlighet till spontanidrott.

Det bör finnas ett utbud för alla åldrar och särskilt anpassade utbud för äldre och funktionshindrade. För att uppnå ett allsidigt utbud för även den äldre befolkningen bör äldres idrottande och möjlighet till rörelse kartläggas. Det finns bl.a. brist på anpassade utegym och promenadstråk såväl som möjlighet till utomhusbad och bassänger med uppvärmt vatten.

Särskilt uttalande gjordes av Göran Ek (SD) enligt följande.

Se under fastighetsnämnden.